

Nodarbinātības valsts aģentūra

**PĀRSKATS PAR BEZDARBA SITUĀCIJU
VALSTĪ**

**RĪGA
2016.GADA MARTS**

Pārskats par bezdarba situāciju valstī tiek ievietots Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk – NVA) mājas lapā kopš 2011.gada augusta. Pārskata sagatavošanā ir izmantota Nodarbinātības valsts aģentūras rīcībā esošā informācija par NVA reģistrētajiem bezdarbniekiem un brīvajām darba vietām. Pārskats sniedz informāciju par aktuālo situāciju darba tirgū, reģistrēto bezdarbnieku portretu, reģistrētajām brīvajām darba vietām un informāciju par NVA īstenotajiem pasākumiem.

© Nodarbinātības valsts aģentūra, 2016
K.Valdemāra ielā 38 k-1, Rīgā, LV – 1010
Tālrunis: 371-67021744
E-pasts: nva@nva.gov.lv
Interneta vietne: <http://www.nva.gov.lv/>
Ziņojumu sagatavoja: A.Maskaļovs

Publicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce ir obligāta.

Saturs

1. Situācijas raksturojums	3
1.1. Reģistrētā bezdarba līmenis un bezdarbnieku skaits Latvijā	3
1.2. Bezdarbnieka statistiskais portrets	5
1.3. Reģistrētās darba vietas valstī	16
1.4. Darba vietu skaita samazinājumi un palielinājumi	19
2. Informācija par NVA īstenotajiem pasākumiem.....	20
3. NVA klientu interese par darbu ārzemēs	21
4. Sociālekonomiskā situācija NVA filiāļu apkalpošanā esošajās teritorijās, kur ir augstākā ekonomiskā aktivitāte.....	22

1. Situācijas raksturojums

- NVA uzskaitē 2016.gada marta sākumā bija 86 581, bet beigās – 85 414 bezdarbnieki. **Mēneša laikā** reģistrēto bezdarbnieku skaits valstī **samazinājies par 1 167 cilvēkiem**. Darba devēju aktivitāte turpina augt – samazinās bezdarbnieka statusu ieguvušo personu skaits, savukārt uzskaitē esošie bezdarbnieki raitāk atgriežas darba tirgū – zaudē statusu, pieaug darbā iekārtojušos skaits.
- **2016.gada** trīs mēnešos **NVA reģistrētas 12 163 brīvās darba vietas**, kas ir par 1 650 jeb 15,7% vairāk salīdzinot ar 2015.gada atbilstošo periodu. Vakanču pieaugums 2016.gadā daļēji saistīts ar izmaiņām likumdošanā (valsts un pašvaldību institūciju pienākums publicēt vakances NVA portālā) un NVA informācijas sistēmās.
- 2016.gada janvārī – martā darbā iekārtojušies **16 385¹** bezdarbnieki, no kuriem 4 234 (25,8%) bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā pēc kāda aktīvā nodarbinātības pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).
- **Visvairāk NVA reģistrēto bezdarbnieku ir vienkāršās profesijās** (palīgstrādnieki, mazumtirdzniecības veikala pārdevēji, apkopēji).
- Marta mēnesī reģistrēto vakanču skaits pret februāri pieaudzis par 15,1%. **Liela daļa darbspēka pieprasījums** (pēc NVA reģistrēto vakanču skaita) vērojams būvniecības, kā arī profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarē. Savukārt kritums vērojams izglītības, kā arī administratīvo un apkalpojošo dienestu darbības nozarēs. **Pieaugums** noticis zemas kvalifikācijas profesijās (mežsaimniecības strādnieks, palīgstrādnieks, krāvējs (roku darba), ceļa būves palīgstrādnieks), bet samazinājums – pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku profesijās (veikala pārdevēja, apsarga, veikala kasiera, apsardzes darbinieka). Šā gada janvārī – martā vērojams samazinājums ilgstošo vakanču īpatsvarā, kas liecina, ka kopumā darba meklētāju prasmes kļūst piemērotākas tautsaimniecības attīstībai, kā arī par pieaugošu pieprasījumu pēc zemas kvalifikācijas darbiniekiem (mežsaimniecība, būvniecība, ceļu būve) vakanču piedāvājumā, kuru aizpildīšana norit raitāk.

1.1.Reģistrētā bezdarba līmenis un bezdarbnieku skaits Latvijā

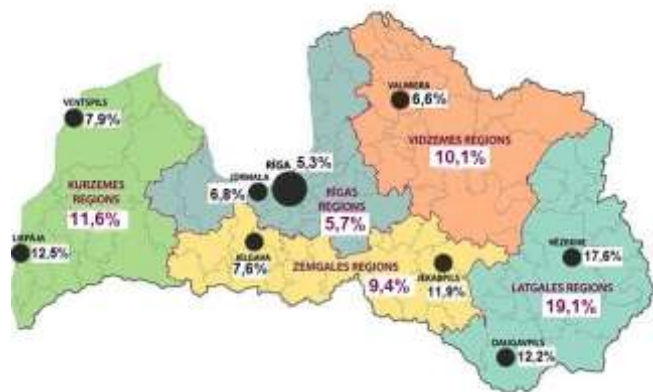
Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2016.gada marta beigās bija 9,1% (reģistrēto bezdarbnieku īpatsvars darbaspējas vecuma² ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā). Zemākais bezdarba līmenis 2016.gada martā reģistrēts Rīgas reģionā – 5,7%, augstākais bezdarba līmenis bija Latgales reģionā – 19,1%. Kurzemes reģionā bezdarba līmenis bija 11,6%, Zemgales reģionā – 9,4% un Vidzemes reģionā – 10,1%. Martā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, bezdarba līmenis Kurzemes un Vidzemes reģionos pieaudzis par 0,1 %punktu, Zemgales reģionā samazinājies par 0,3 %punktiem, Latgales reģionā par 0,2 %punktiem, un Rīgas reģionā palicis nemainīgs.

¹ Kopējais iekārtojušos darbā bezdarbnieku skaits ar ceturkšņa pārrēķinu pēc VID datiem

² Līdz likumā noteiktā pensionēšanās vecuma sasniegšanai

Valsts lielākajās pilsētās bezdarba līmenis 2016.gada marta beigās bija: Rīgā – 5,3%, Jūrmalā – 6,8%, Valmierā – 6,6%, Jelgavā – 7,6%, Ventspilī – 7,9%, Jēkabpilī – 11,9%, Daugavpilī – 12,2%, Liepājā – 12,5%, Rēzeknē – 17,6%.

Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2016.gada 31.martā - 9,1%

Reģistrētā bezdarba līmenis perioda beigās, %

Gadi	Mēneši											
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2008	5,0	5,0	4,9	4,8	4,8	4,9	5,1	5,2	5,3	5,6	6,1	7,0
2009	8,3	9,5	10,7	11,0	11,3	11,5	11,8	12,3	13,2	14,1	15,1	16,0
2010	16,6	17,1	17,3	16,7	16,2	15,6	15,3	15,0	14,6	14,3	14,3	14,3
2011	14,5	14,5	14,4	13,9	13,2	12,6	12,1	11,8	11,6	11,5	11,5	11,5
2012	11,7	11,8	11,7	11,3*/ 12,9**	12,3	11,9	11,6	11,3	11,0	10,7	10,6	10,5
2013	10,9	10,9	10,8	10,4	9,9	9,6	9,5	9,3	9,1	9,1	9,3	9,5
2014	9,8	9,9	9,8	9,6	9,1	8,9	8,6	8,4	8,2	8,2	8,3	8,5
2015	9,0	9,1	9,2	8,8	8,6	8,6	8,6	8,5	8,3	8,3	8,4	8,7
2016	9,1	9,2	9,1									

* Reģistrētā bezdarba līmenis valstī 2012.gada aprīļa beigās bija 11,3% (bezdarbnieku īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju kopskaitā pirms CSP veiktā pārrēķina atbilstoši tautas skaitīšanas datiem). Valstī bezdarba līmenis salīdzinājumā ar 2012.gada martu samazinājās par 0,4 %punktiem.

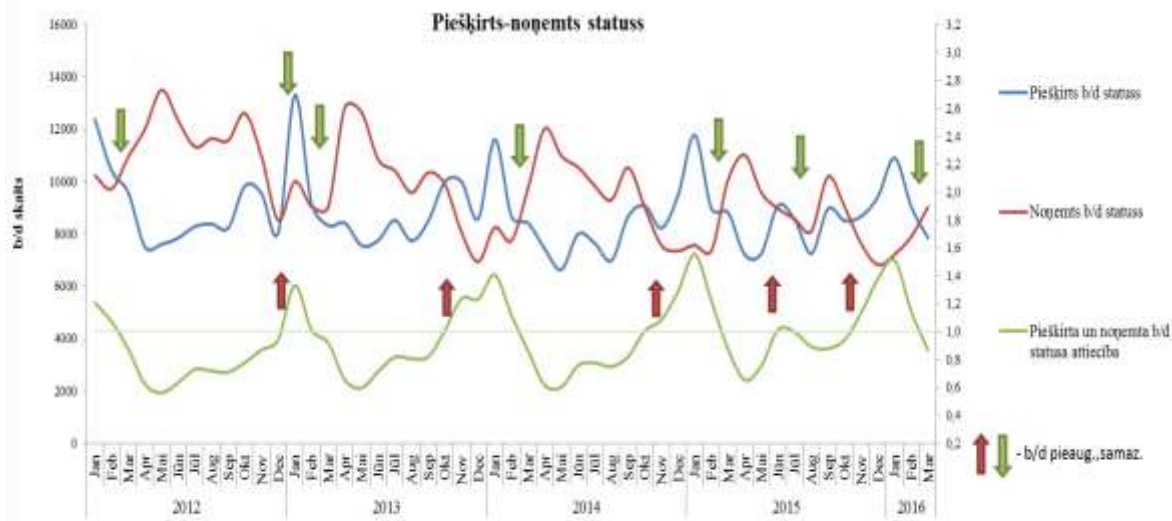
** Ņemot vērā aktualizēto ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitu, bezdarba līmenis 2012. gada aprīļa beigās ir 12,9 %, kas ir par 1,6 %punktiem augstāks, nekā rēķinot pēc iepriekš izmantotā ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. CSP aktualizētais ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits tiks izmantots bezdarba līmeņa aprēķināšanai 2012.gada aprīlī un turpmākos mēnešos.

2016.gada marta beigās NVA reģistrēti 85 414 bezdarbnieki. Mēneša laikā reģistrēto bezdarbnieku skaits valstī ir samazinājies par 1 167 cilvēkiem jeb 1,3%.

Bezdarbnieku skaits (uz mēneša beigām)

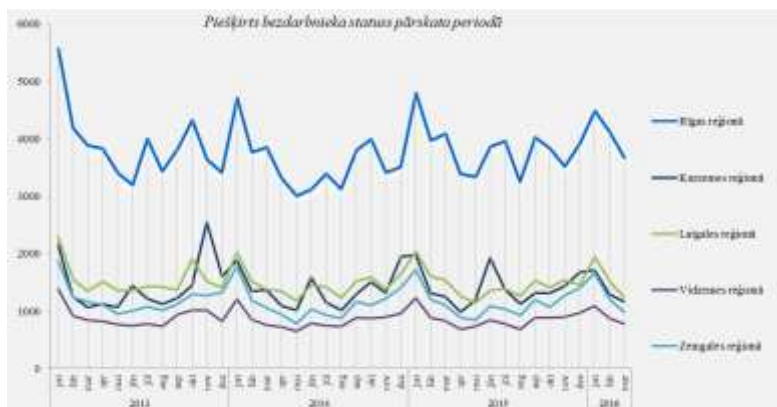
Gadi	Mēneši											
	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jūn	Jūl	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2008	53325	53429	52806	52897	52213	54012	55436	56333	57644	61049	67065	76435
2009	90436	103731	116768	123127	126595	129269	132519	137586	147754	157897	169236	179235
2010	186295	192032	194253	189881	183476	176879	173301	169676	165386	162497	161816	162463
2011	164551	164880	163454	157857	149600	142428	137638	134175	131659	130541	130240	130296
2012	132575	133413	132158	127783	121994	117606	114689	111542	108322	105670	104414	104052
2013	107488	107687	107063	102760	97769	94754	92975	91202	89435	89616	91619	93321
2014	96762	97736	96496	92010	87780	85296	83163	80938	79104	79183	79869	82027
2015	86246	87873	86604	82833	80567	80688	80671	79825	78557	78052	79153	81780
2016	85452	86581	85414									

Bezdarbnieka statuss 2016.gada martā **piešķirts 7 847** personām, tas ir par – 1 195 personām jeb 13,2% mazāk nekā 2016.gada februārī un par 974 personām jeb 11% mazāk nekā attiecīgajā periodā pirms gada. Savukārt bezdarbnieka statusu 2016.gada martā **zaudējušas 9 037** personas, tas ir par 1 130 cilvēkiem jeb 14% vairāk nekā mēnesi iepriekš, bet par 1 037 personām mazāk, salīdzinot ar 2015.gada martu. Darba devēju aktivitāte turpina augt – samazinās bezdarbnieka statusu ieguvušo personu skaits, savukārt uzskaitē esošie bezdarbnieki raitāk atgriežas darba tirgū – zaudē statusu, pieaug darbā iekārtojušos skaits.

2016.gada martā statusu ieguvušo skaits samazinājies visos reģionos. Martā lielākais statusu ieguvušo skaits sadalījumā pēc pēdējās nodarbošanās (profesijas): palīgstrādnieks (4% no statusu ieguvušo kopskaita martā), mazumtirdzniecības veikala pārdevējs (3%), apkopējs (3%), pārdevējs konsultants (2%), būvstrādnieks (2%), sētnieks (1%).

Bezdarbnieka statusu 2016.gada janvārī – martā **zaudējuši 24 167 bezdarbnieki**, no tiem darbā iekārtojušies **16 385³** (67,8%) bezdarbnieki. 8 727 (36,1%) personas zaudējušas statusu, jo nav pildījušas bezdarbnieka pienākumus.

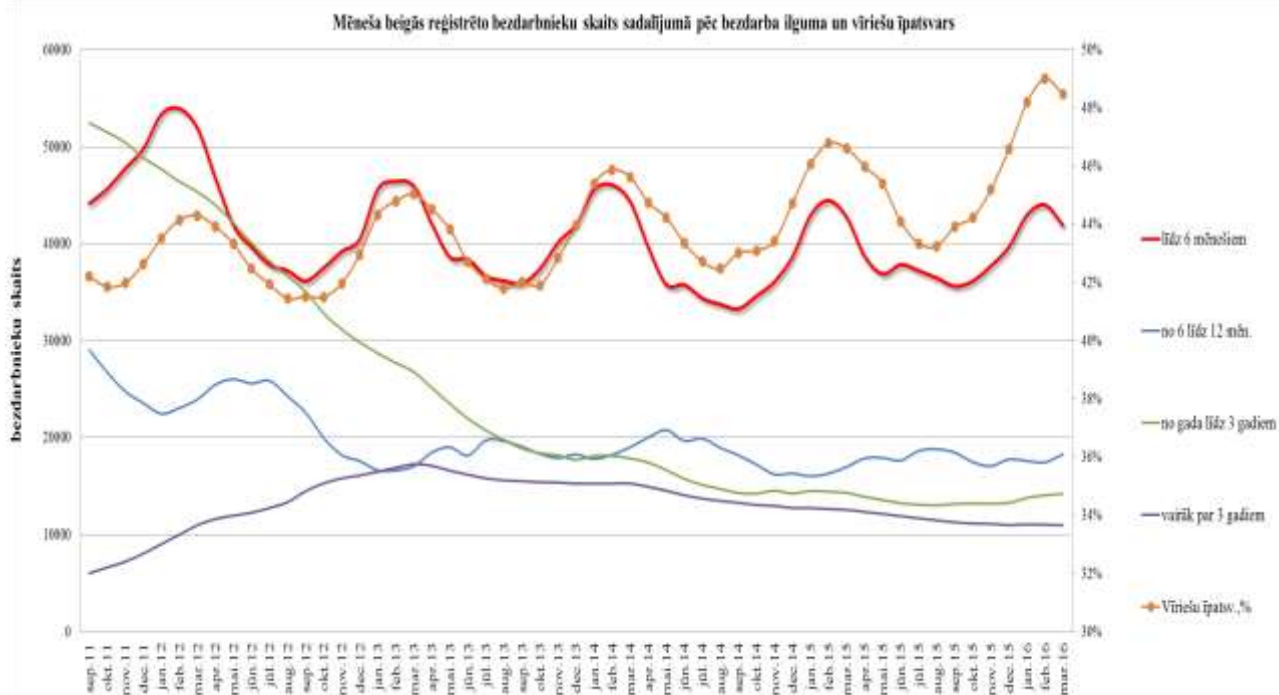
1.2. Bezdarbnieka statistiskais portrets

No reģistrēto bezdarbnieku kopskaita (85 414) 2016.gada marta beigās 51,5% (44 003) bija sievietes un 48,5% (41 411) vīrieši. Var novērot, ka vīriešu īpatsvars pieaug ziemas mēnešos, kas skaidrojams ar viņu lielāku iesaisti sezonas darbu veikšanā.

2016.gada marta beigās gandrīz **puse reģistrēto bezdarbnieku ir ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem** – 41 865 jeb 49,0%. Mēneša laikā bezdarbnieku skaits šajā grupā samazinājies par 2 112 personām jeb 4,8%.

Vidējais bezdarba ilgums 2016.gada martā ir **189 dienas** jeb 6 mēneši, kas, salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, ir **par 3 dienām jeb 1,6% vairāk**.

³ Kopējais iekārtojušos darbā bezdarbnieku skaits ar ceturkšņa pārrēķinu pēc VID datiem

Reģistrēto bezdarbnieku skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās 2016.gada marta beigās (lielākais skaits): palīgstrādnieks **4 790** (6%), mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – **2 969** (3%), apkopējs – **2 199** (3%). Salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, lielākais **samazinājums** ir bezdarbnieku skaitā, kam pēdējā nodarbošanās (profesija) bija: zivju apstrādātājs – 106, kravas automobiļa vadītājs – 69, palīgstrādnieks – 67, ceļa būves palīgstrādnieks – 57, traktora vadītājs – 52, traktortehnikas vadītājs – 52, bruģētājs – 50. Savukārt lielākais pieaugums bezdarbnieku skaitā, sadalījumā pēc pēdējās nodarbošanās bija: apkopējs – 28, sētnieks – 28, aprūpētājs – 17, valdes loceklis – 16, lopkopis – 16, izstrādājumu marķētājs – 15, datu ievades operators – 14.

Reģistrēto bezdarbnieku kopskaitā 2016.gada marta beigās lielāko īpatsvaru veido bezdarbnieki **ar profesionālo izglītību – 37,5%**, kas lielākoties (72,3%) ir vecumā 40 gadi un vairāk. Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, lielākās izmaiņas vērojamas bezdarbnieku skaitā ar augstāko izglītību – pieaugums par 0,9 % punktiem.

Ar sabiedrības novecošanu, arī bezdarbnieku vecuma struktūrā iezīmējas līdzīgas tendences – salīdzinājumā ar 2015.gada atbilstošo periodu bezdarbnieku skaits vecumā 60 gadi un vairāk pieaudzis par 1,0 % punktu.

Bezdarbnieku skaits 2016.gada 31.martā sadalījumā pēc pēdējās nodarbošanās profesijas TOP 10 salīdzinājumā ar 2016.gada 29.februāri

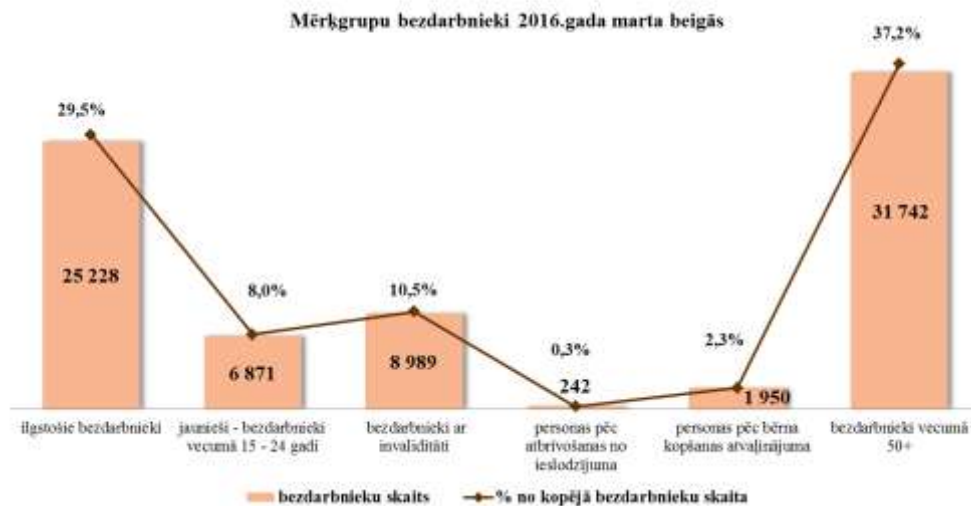
Profesija	Skaits	Īpašs	Īpašs
PALĪGSTRĀDNIEKS	4 790	↓	-67
MAZUMTIRDZNICĪBAS VEIKALA PĀRDEVĒJS	2 969	↓	-17
APKOPĒJS	2 199	↑	28
PĀRDEVĒJS KONSULTANTS	1 367	↑	5
BŪVSTRĀDNIEKS	1 349	↓	-2
SĒTNIKS	1 160	↑	28
KRAVAS AUTOMOBĪĻA VADĪTĀJS	1 089	↓	-69
AUTOMOBĪĻA VADĪTĀJS	932	↓	-37
PAVĀRS	829	↓	-31
ZIVJU APSTRĀDĀTĀJS	780	↓	-106

Bezdarbnieki sadalījumā pa vecuma grupām (31.03.2016.)			Kopā
	Sieviete	Vīrietis	
15 - 19 (0,8%)	311	377	688
20 - 24 (7,2%)	3,371	2,812	6,183
25 - 29 (11,7%)	5,465	4,491	9,956
30 - 34 (10,7%)	5,066	4,067	9,133
35 - 39 (9,9%)	4,454	4,021	8,475
40 - 44 (11,0%)	4,788	4,610	9,398
45 - 49 (11,5%)	4,820	5,019	9,839
50 - 54 (14,1%)	5,925	6,127	12,052
55 - 59 (15,9%)	6,654	6,967	13,621
60 un vairāk (7,1%)	3,149	2,920	6,069

Bezdarbnieki sadalījumā pēc iegūtās izglītības (31.03.2016.)

		
	Sieviete	Vīrietis
augstākā izglītība (15,3%)	9,015	4,078
13,093		
profesionālā izglītība (37,5%)	14,830	17,186
32,016		
vispārējā vidējā izglītība (25,5%)	11,437	10,328
21,765		
pamatizglītība (18,8%)	7,589	8,511
16,100		
zemāka par pamatizglītību un nav norād. (2,9%)	1,132	1,308
2,440		

2016.gada marta beigās lielākās mērķgrupas no bezdarbnieku kopskaita ir bezdarbnieki vecumā **50 gadi un vairāk** – 37,2% un **ilgstošie bezdarbnieki** – 29,5%. Salīdzinot ar attiecīgo periodu pirms gada, bezdarbnieku vecumā 50 gadi un vairāk īpatsvars pieaudzis par 0,4 % punktiem, savukārt ilgstošo un jauniešu (15-24) bezdarbnieku īpatsvars **samazinājies** – attiecīgi par 1,6 % punktiem un 1,1 % punktu.

Reģistrēto bezdarbnieku profilēšana (31.03.2016.)

2016.gada marta beigās no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita profilētas 78 489 personas jeb 91,9%. Profilētajiem bezdarbniekiem, kam darba atrašanas iespējas⁴ noteiktas zemas, lielākoties ir gados vecākas personas – vecumā no 45 gadiem un vairāk, ar zemu izglītību (bez/ar pamata un vispārējo vidējo) un ar bezdarba ilgumu virs gada – Latgales, Vidzemes reģionā reģionā. Savukārt ar augstām darba atrašanas iespējām ir gados jaunāki cilvēki – vecumā no 20 līdz 44 gadiem ar augstāko, profesionālo vai vispārējo vidējo izglītību un ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem – vairāk Rīgas, kā arī Zemgales reģionā. Salīdzinot ar gada sākumu, pieaudzis bezdarbnieku īpatsvars grupā ar augstām darba atrašanas iespējām it īpaši Zemgales, kā arī Kurzemes reģionā.

Vecuma grupa	Darba atrašanas iespējas		
	Augsts līmenis	Vidējs līmenis	Zems līmenis
15 - 19	1%	1%	0%
20 - 24	13%	6%	3%
25 - 29	20%	8%	5%
30 - 34	17%	10%	5%
35 - 39	13%	12%	5%
40 - 44	12%	16%	7%
45 - 49	9%	14%	12%
50 - 54	8%	18%	18%
55 - 59	6%	13%	29%
60 un vairāk	2%	3%	16%
Kopā	100%	100%	100%

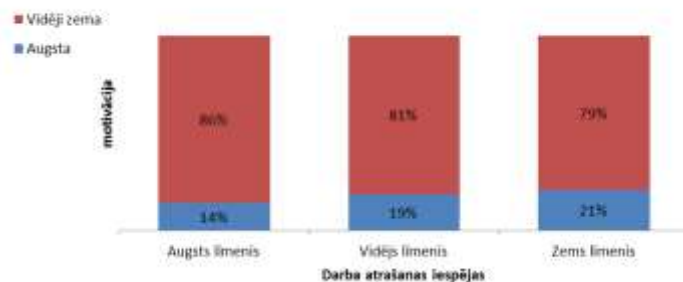

Lielāka motivācija (augsta un vidēja) meklēt darbu ir personām, kas mazāk pakļautas bezdarba riskam, savukārt zemāka, kam darba atrašanas iespējas noteiktas zemas. Salīdzinot ar š.g. sākumu, motivācijas kāpums vērojams visos darba atrašanas līmeņos (īpaši bezdarbnieku īpatsvarā, kuriem darba atrašanas iespējas noteiktas zemas).

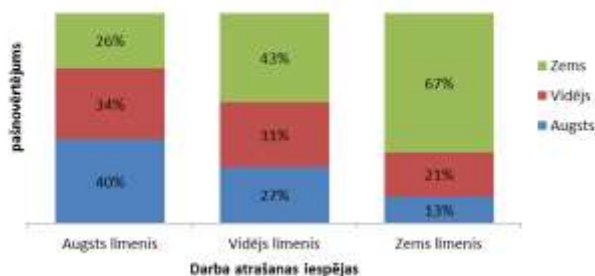
⁴ Darba atrašanas iespējas tiek noteiktas, izmantojot datubāzē esošo informāciju par klientu: klienta pēdējo un vēlamo nodarbošanos, dzīvesvietu, vecumu, valodu prasmes, izglītības līmeni, invaliditāti, dzimumu – iekļaujamie faktori var mainīties atkarībā no to ietekmes uz darba atrašanu, iekļaujot būtiskākos un izslēdzot mazāk būtiskos.

Savukārt augstāka motivācija sadarboties ar NVA ir bezdarbniekiem, kam darba atrašanas iespējas ir zemas – 21%. Salīdzinot ar gada sākumu, motivācija sadarboties ar NVA pieaugusi visos darba atrašanas līmeņos (īpaši vērojams bezdarbnieku īpatsvarā, kuriem darba atrašanas iespējas noteiktas vidējās).

Motivācija sadarboties ar NVA

Prasmju pašnovērtējums

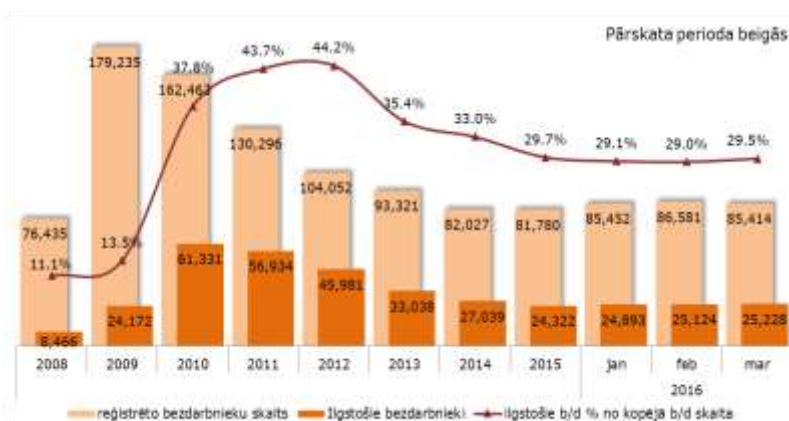
Zemākais prasmju pašnovērtējums ir bezdarbniekiem, kuriem darba atrašanas iespējas noteiktas kā zemas – 67%.

Salīdzinot ar gada sākumu, prasmju pašnovērtējums pieaudzis visās grupās (it sevišķi personām, kas mazāk pakļautas bezdarba riskam – ar augstām darba atrašanas iespējām).

Ilgstošie bezdarbnieki

2016.gada marta beigās NVA uzskaitē ir bijuši **25 228 ilgstošie bezdarbnieki**, kas ir **29,5%** no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita.

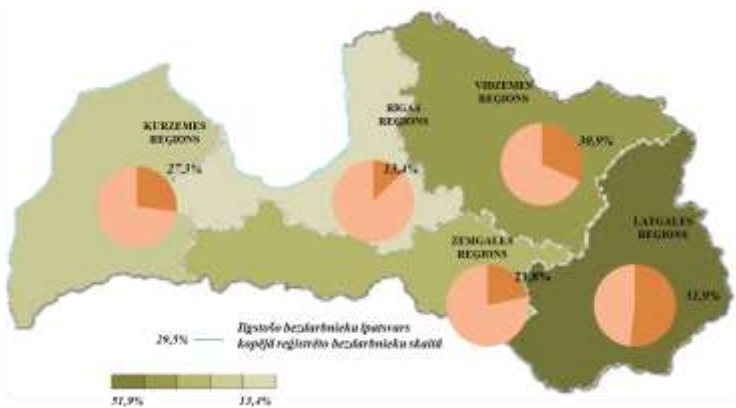
Ilgstošo bezdarbnieku kopskaitā 52,7% bija bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, 18,7% – bezdarbnieki ar invaliditāti, 2,8% – jaunieši bezdarbnieki (15 – 24 gadi). Gada griezumā – salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, bezdarbnieku vecumā 50 gadi un vairāk īpatsvars ilgstošo kopskaitā **pieaudzis** par 0,8% punktiem, bet ar invaliditāti - par 1,3% punktiem.

Vidējais bezdarba ilgums 2016.gada marta beigās ilgstošajiem bezdarbniekiem – 910 dienas jeb ~ 2,5 gadi. Salīdzinājumam: 2015.marta beigās – vidējais bezdarba ilgums bija 986 dienas.

Lielākais ilgstošo bezdarbnieku skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās 2016.gada marta beigās: palīgstrādnieks – 2 118, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 810, apkopējs – 715, sētnieks – 440, aprūpētājs – 347, būvstrādnieks – 225, kokapstrādes iekārtu operators – 220, apkures /krāšņu kurinātājs – 217, šuvējs – 206.

Ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars reģionos no kopējā bezdarbnieku skaita reģionā (31.03.2016.)

Lielākais ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars ir vērojams Latgales reģionā (51,9%), bet mazākais - Rīgas reģionā (13,4%). Salīdzinot ar 2015.gada atbilstošo periodu, ilgstošo bezdarbnieku skaits samazinājies visos reģionos – kopā par 1 685 personām jeb 6,3%. Lielākais ilgstošo bezdarbnieku samazinājums vērojams Rīgas un Zemgales reģionā – attiecīgi par 14,6% un 14,4%.

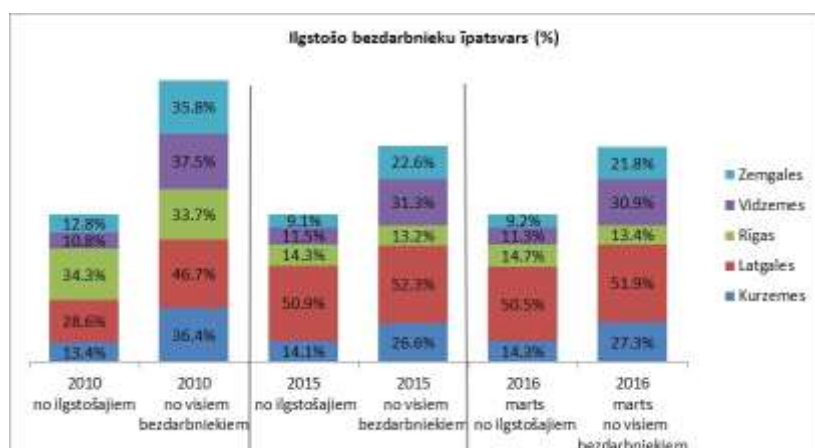
2016.gada 3 mēnešos NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos (t.sk. KPP) piedalījušies 10 493 ilgstošie bezdarbnieki (viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs). Janvārī – martā dalību pasākumos uzsāka 9 259 ilgstošie bezdarbnieki. 2016.gada martā NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos piedalījušies 7 958 ilgstošie bezdarbnieki, no tiem martā dalību pasākumos uzsāka 2 570 ilgstošie bezdarbnieki.

2016.gada 3 mēnešos darbā iekārtojušies 3 163 ilgstošie bezdarbnieki, no kuriem 1 898 (60,0%) ilgstošie bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā, pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Ilgstošo bezdarbnieku portreta izmaiņas no 2010.gada līdz 2016.gada martam (perioda beigās).

Salīdzinot ar š.g. sākumu ilgstošo bezdarbnieku skaits pieaudzis visos reģionos – kopā par 906 personām jeb 3,7%. Lielākais pieaugums vērojams Rīgas un Kurzemes reģionos attiecīgi – 6,5% un 4,7%. 2016.gada marta beigās no visiem valstī reģistrētajiem ilgstošajiem bezdarbniekiem puse (51,9%) atrodas Latgales reģionā, kur katrs otrais NVA uzskaitē esošais bezdarbnieks atrodas ilgāk par gadu.

Ilgstošo bezdarbnieku sadalījumā pēc bezdarba ilguma vērojams, ka pēc 2007.gada pieaugot bezdarba līmenim, palielinājās ilgstošo bezdarbnieku skaits, kuri uzskaitē bija no 1 līdz 3 gadiem. No 2010. gada vērojama tendence bezdarbnieku skaita samazināšanās galvenokārt tieši šajā grupā (1 līdz 3 gadi). Vērojams, ka pieaugumu šā gada 1.ceturksnī veido ilgstošo bezdarbnieku skaits ar bezdarba ilgumu no 1 līdz 3 gadiem.

2016.gada marta beigās vairāk kā 2/3 no ilgstošo bezdarbnieku kopskaita ir vecumā 40 gadi un vairāk. Lielākās izmaiņas vērojamas bezdarbnieku vecumā **60 gadi un vairāk** – salīdzinot ar gada sākumu, **palielinājums** par 263 personām jeb 0,7 %punktiem. Vidējā termiņā, salīdzinot ar 2010.gadu, **samazinājums** galvenokārt vērojams ilgstošo bezdarbnieku īpatsvarā **vecumā no 20 līdz 49 gadiem**, savukārt **pieaugums** vecumā **50 un vairāk gadu**.

Vecums	2010	2012	2014	2015	2016 marts
15 - 19	0,6%	0,3%	0,2%	0,2%	0,2%
20 - 24	7,0%	4,7%	2,7%	2,7%	2,7%
25 - 29	8,2%	7,0%	5,6%	5,5%	5,7%
30 - 34	9,0%	7,7%	6,4%	6,4%	6,6%
35 - 39	10,6%	9,8%	8,6%	8,0%	8,0%
40 - 44	11,9%	11,8%	11,3%	11,1%	11,0%
45 - 49	14,9%	14,3%	13,8%	13,5%	13,2%
50 - 54	17,6%	19,4%	20,1%	19,1%	18,7%
55 - 59	16,9%	19,9%	24,3%	24,2%	24,0%
60 un vairāk	3,4%	5,1%	7,1%	9,4%	10,1%
Kopā ilgstošo b/d skaits	61 331	45 981	27 039	24 322	25 228

Šā gada 1.ceturksņa beigās pusei (50,7%) ilgstošo bezdarbnieku ir zems izglītības līmenis (bez/ar pamatizglītību, ar vispārējo vidējo izglītību). Salīdzinot ar 2010.gada beigām, visvairāk samazinājies ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars ar augstāko izglītību – par 2,7 %punktiem, bet pieaudzis ar pamatizglītību (1,7 %punkti). Pieaugums vērojams arī bezdarbnieku īpatsvarā ar profesionālo izglītību (1,8 %punkti), kas saistāms ar prasmju zudumu un profesionālās kvalifikācijas neatbilstību darba tirgus prasībām. Jāatzīmē, ka no ilgstošajiem bezdarbniekiem ar profesionālo izglītību 85,5% ir vecumā virs 40 gadiem.

Jaunieši bezdarbnieki

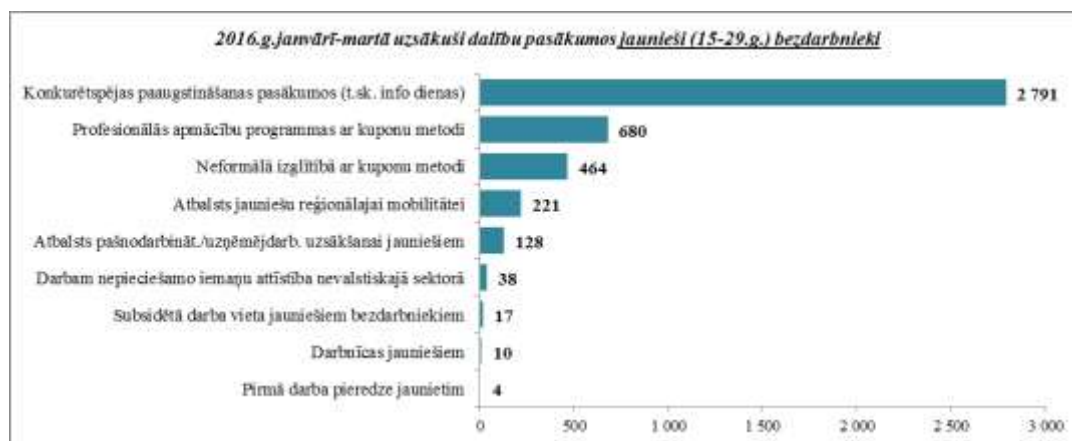
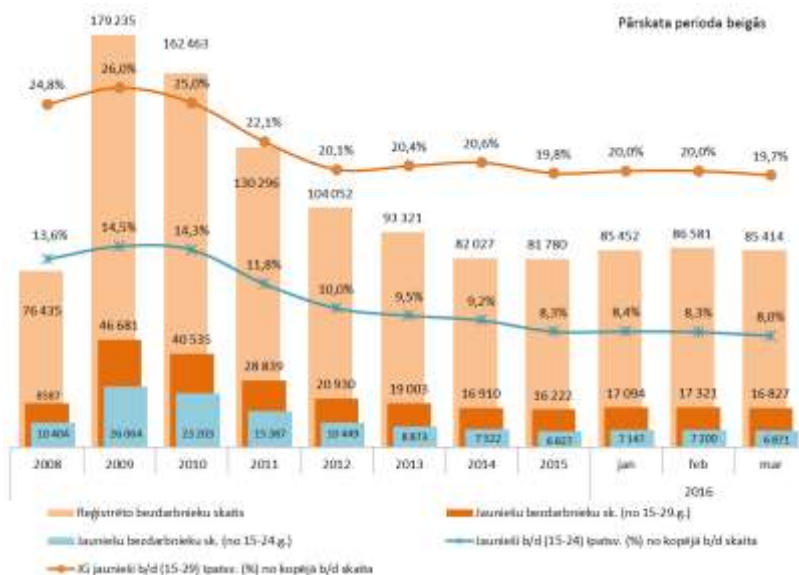
2016.gada marta beigās **16 827** jeb 19,7% no bezdarbnieku kopskaita bija **jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 29 gadiem**. Savukārt **6 871** jeb 8,0% no bezdarbnieku kopskaita bija jaunieši bezdarbnieki vecumā **no 15 līdz 24 gadiem**.

Jauniešu bezdarbnieku (15-29 gadi) kopskaitā 12,8% bija ilgstošie bezdarbnieki, 6,8% – personas pēc bērna kopšanas atvaļinājuma, 4,8% personas ar invaliditāti. Salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, jauniešu bezdarbnieku kopskaitā vērojams **samazinājums** ilgstošo bezdarbnieku īpatsvarā par 0,3 % punktiem un personu pēc bērna kopšanas īpatsvarā – 3,0 % punkti, bet **pieaugums** personu ar invaliditāti īpatsvarā – 0,4 % punktiem.

Vidējais bezdarba ilgums 2016.gada marta beigās **jauniešiem bezdarbniekiem vecumā no 15 līdz 29 gadiem** – 129 dienas ~ 4 mēneši (2015.gada marta beigās – 124 dienas).

Lielākais jauniešu bezdarbnieku (15-29) skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās 2016.gada marta beigās: palīgstrādnieks – 747, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 620, pārdevējs konsultants – 616, būvstrādnieks – 282, viesmīlis – 242, pavārs – 190, klientu apkalpošanas speciālists – 158, projekta vadītājs – 150.

2016.gada 3 mēnešos NVA organizētajos Jauniešu garantijas pasākumos (t.sk. KPP) piedalījušies 4 838 jaunieši bezdarbnieki vecumā no 15 līdz 29 gadiem (viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs). Janvārī – martā dalību Jauniešu garantijas pasākumos uzsāka 3 964 jaunieši bezdarbnieki. 2016.gada martā NVA Jauniešu garantijas pasākumos piedalījušies 3 043 jaunieši bezdarbnieki, no tiem martā dalību pasākumos uzsāka 1 579 jaunieši bezdarbnieki.

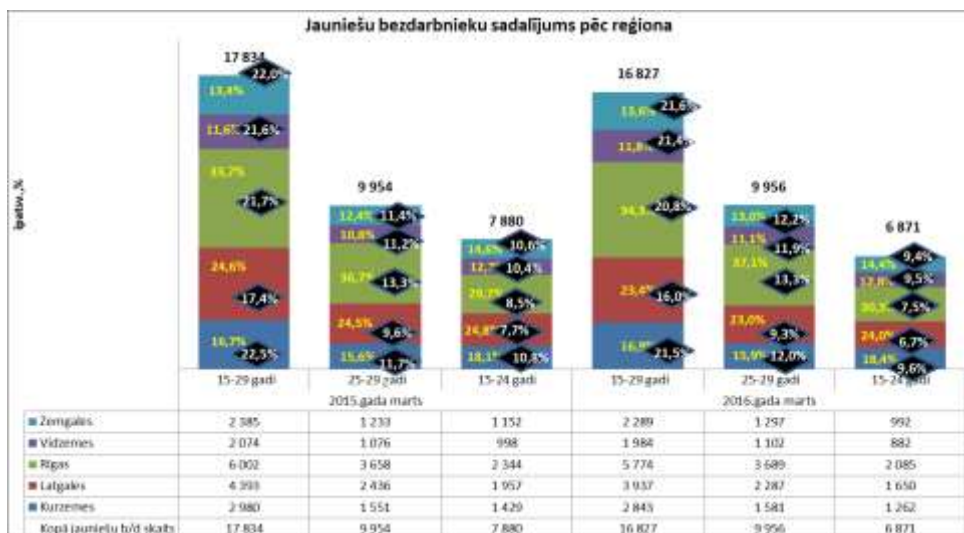
2016.gada 3 mēnešos darbā iekārtojušies 4 966 jaunieši bezdarbnieki (15-29), no kuriem 1 165 (23,5%) jaunieši bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Jauniešu bezdarbnieku (15-29)portreta izmaiņas gada griezumā – no 2015.gada marta līdz 2016.gada martam (perioda beigās).

Salīdzinot divas jauniešu vecuma grupas 15-24 un 25-29 gadi, būtiskākās atšķirības ir augstākās izglītības īpatsvarā. Jauniešu vecumā 25-29 ir augstākais bezdarbnieku īpatsvars no reģistrēto bezdarbnieku kopskaita ar augstāko izglītību (19%), bet vecumā 15-24 zemākais (4%), jo salīdzinoši mazs jauniešu skaits šajā vecumā grupā ir jau absolvējuši augstskolu. Tāpat jauniešiem vecumā 15-24 ir mazāka darba pieredze. Šie jaunieši vairāk reģistrējas vasaras mēnešos, kad tiek

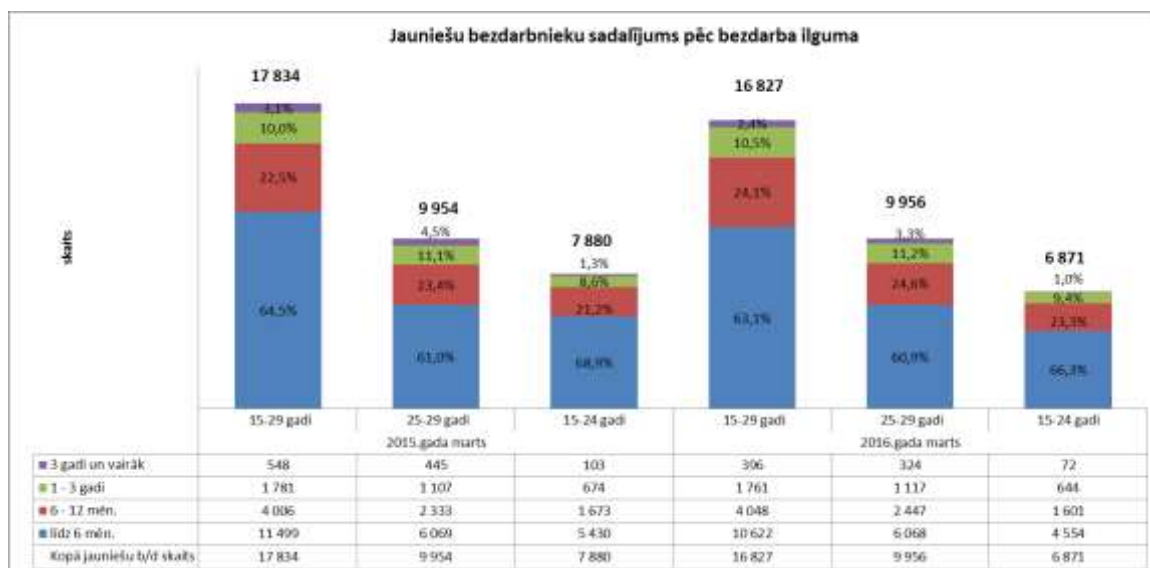
absolvēta izglītības iestāde. Var novērot arī, ka jauniešiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem ir īsāks bezdarba ilgums, kas skaidrojams ar to, ka tiek atsāktas skolas gaitas, kā arī ir mazāka motivācija saglabāt bezdarbnieka statusu, jo, salīdzinot ar vecuma grupu 25-29, ir par 11,5 %punktiem mazāks bezdarbnieka pabalsta saņēmēju īpatsvars.

Gada griezumā jauniešu bezdarbnieku skaits (15-29) samazinājies visos reģionos. Samazinājums vērojams vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem, bet neliels pieaugums veidojas 25 līdz 29 gadu grupā.

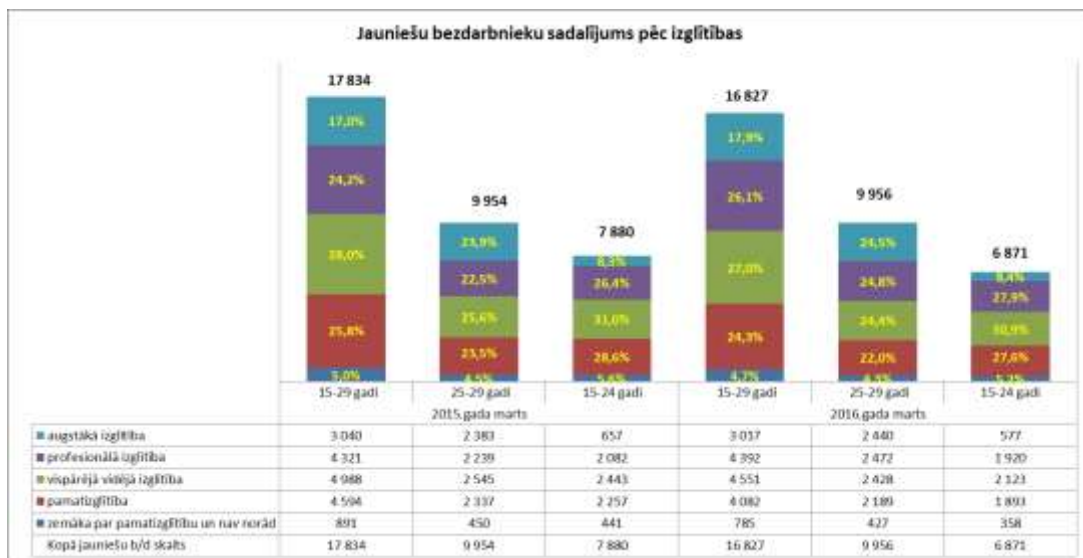

◆ Jauniešu bezdarbnieku īpatsvars (%) no reģionā reģistrēto bezdarbnieku kopskaita.

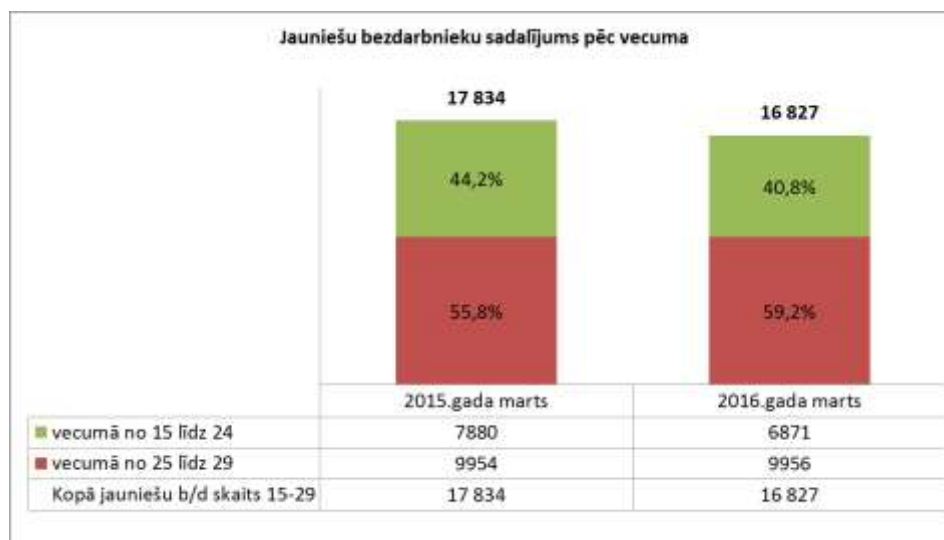
2016.gada marta beigās, salīdzinot ar periodu pirms gada, jauniešu bezdarbnieku (15-29) skaits samazinājies par 1 007 personām jeb 5,6%. Samazinājums vērojams jauniešu (15-29) īpatsvarā ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem – 1,4 %punkti, kā arī ilgstošo grupā – 0,7 %punkti. Jauniešu bezdarbnieku vecuma grupā 25-29 gadi ir lielāks ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars – 14,5%, salīdzinot ar jauniešu bezdarbnieku vecumā 15-24 gadi – 10,4%.

2016.gada marta beigās 56,0% jauniešiem bezdarbniekiem (15-29) ir zems izglītības līmenis (bez/ar pamatzglītību, ar vispārējo vidējo izglītību), salīdzinot ar 2015.gada atbilstošo periodu, šis rādītājs ir samazinājies par 2,8 %punktiem.

No reģistrētajiem jauniešiem bezdarbniekiem (15-29 gadi) 2016.gada marta beigās 40,8% bija vecumā no 15 līdz 24 gadiem. Gada griezumā jauniešu bezdarbnieku skaits samazinājies tieši šajā grupā.

Bezdarbnieki ar invaliditāti

NVA 2016.gada marta beigās reģistrēti **8 989 bezdarbnieki ar invaliditāti**, kas ir **10,5 %** no kopējā reģistrētā bezdarbnieku skaita valstī.

2016.gada marta beigās vairāk nekā puse (52,4% no reģistrētajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti ir ilgstošie bezdarbnieki. Tāpat vairāk nekā puse (56,8%) no reģistrētajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti ir bezdarbnieki vecumā 50 un vairāk gadu, jaunieši bezdarbnieki (15-24) ir 3,4% no reģistrētajiem bezdarbniekiem ar invaliditāti. Gada griezumā, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, bezdarbnieku ar invaliditāti kopskaitā samazinājies ilgstošo bezdarbnieku īpatsvars par 0,5 %punktiem. Vidējais bezdarba ilgums 2016.gada marta beigās bezdarbniekiem ar invaliditāti – 402 dienas ~ 1,1 gads (2015.gada marta beigās – 407 dienas).

Lielākais bezdarbnieku ar invaliditāti skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās 2016.gada marta beigās: palīgstrādnieks – 627, apkopējs – 382, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 307, sētnieks – 215, aprūpētājs – 121, automobiļa vadītājs – 113, zivju apstrādātājs – 109, šuvējs – 101.

2016.gada 3 mēnešos NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos (t.sk. KPP) piedalījušies 3 851 bezdarbnieki ar invaliditāti (viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs). Janvārī – martā dalību pasākumos uzsāka 2 998 bezdarbnieki ar invaliditāti. 2016.gada martā NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos piedalījās 2 746 personas ar invaliditāti, no tiem martā dalību pasākumos uzsāka 1 018 bezdarbnieki.

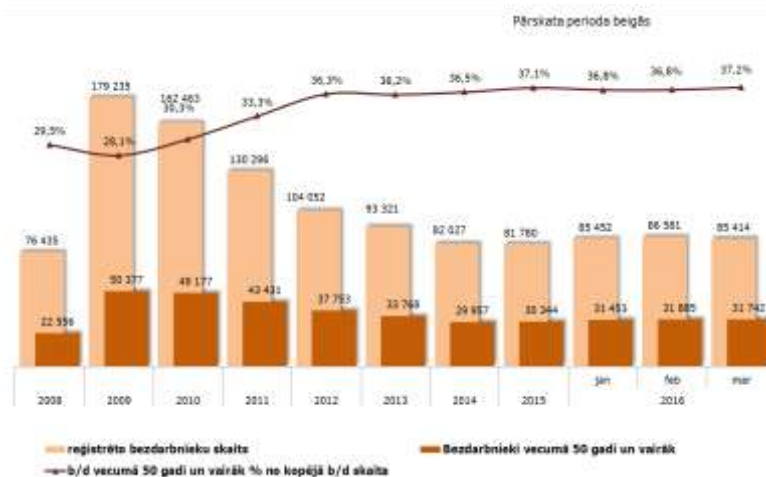

2016.gada 3 mēnešos darbā iekārtojušās 550 personas ar invaliditāti, no kurām 181 (32,9%) ir iekārtojušās darbā, pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk

NVA 2016.gada marta beigās reģistrēti **31 742 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk**, kas ir **37,2 %** no kopējā reģistrētā bezdarbnieku skaita valstī.

2016.gada marta beigās 41,9% no reģistrētajiem bezdarbniekiem vecumā 50 gadi un vairāk ir ilgstošie bezdarbnieki, bezdarbnieki ar invaliditāti 16,1%. Salīdzinot ar atbilstošo periodu pirms gada, **ilgstošo** īpatsvars bezdarbnieku 50 un vairāk gadu kopskaitā **samazinājies** par 1,9 % punktiem, bet bezdarbnieku ar invaliditāti īpatsvars **pieaudzis** par 0,5 % punktiem.

Vidējais bezdarba ilgums 2016.gada marta beigās bezdarbniekiem vecumā 50 gadi un vairāk – 269 dienas ~ 8,9 mēneši (2015.gada marta beigās – 277 dienas). Lielākais bezdarbnieku vecumā 50 gadi un vairāk, skaits sadalījumā pa profesijām pēc pēdējās nodarbošanās 2016.gada marta beigās: palīgstrādnieks – 2 084, apkopējs – 1 258, mazumtirdzniecības veikala pārdevējs – 1 009, sētnieks – 746, kravas automobiļa vadītājs – 672, automobiļa vadītājs – 501, aprūpētājs – 401.

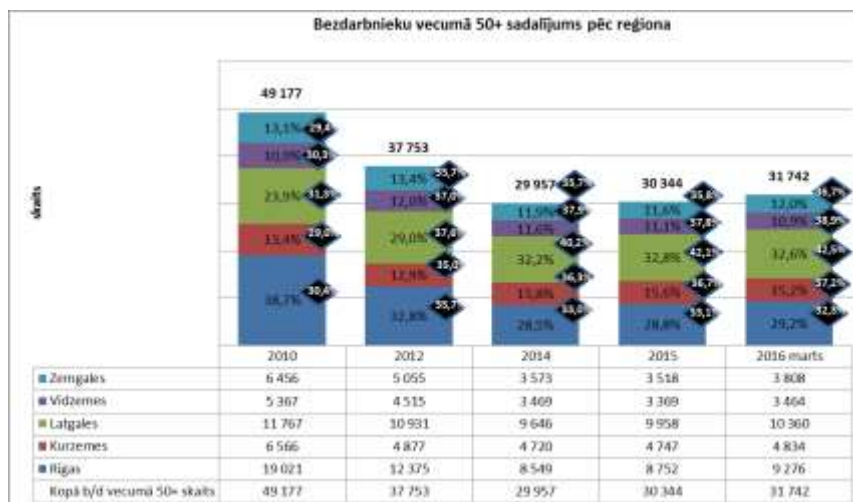
2016.gada 3 mēnešos NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos (t.sk. KPP) piedalījušies 12 901 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk (viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs). Janvārī – martā dalību pasākumos uzsāka 12 294 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk. 2016.gada martā NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos piedalījušies 7 648 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, no tiem martā dalību pasākumos uzsāka 3 870 bezdarbnieki.

2016.gada janvārī – martā darbā iekārtojušies 3 683 bezdarbnieki vecumā 50 gadi un vairāk, no kuriem 1 042 (28,3%) bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā, pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Bezdarbnieku vecumā 50 gadi un vairāk portreta izmaiņas no 2010.gada līdz 2016.gada marta (perioda beigās).

2016.gada marta beigās lielākais bezdarbnieku 50 gadi un vairāk īpatsvars *no kopējā reģionā reģistrētā bezdarbnieku skaita* ir Latgales (42,5%) un Vidzemes (38,9%) reģionā, zemākais Rīgas reģionā 32,3%. Salīdzinot ar gada sākumu, bezdarbnieku skaits vecumā 50 gadi un pieaudzis par 1 398 personām jeb 4,6%. Piegums vērojams visos reģionos - vairāk Zemgales (8,2%) un Rīgas (6%).

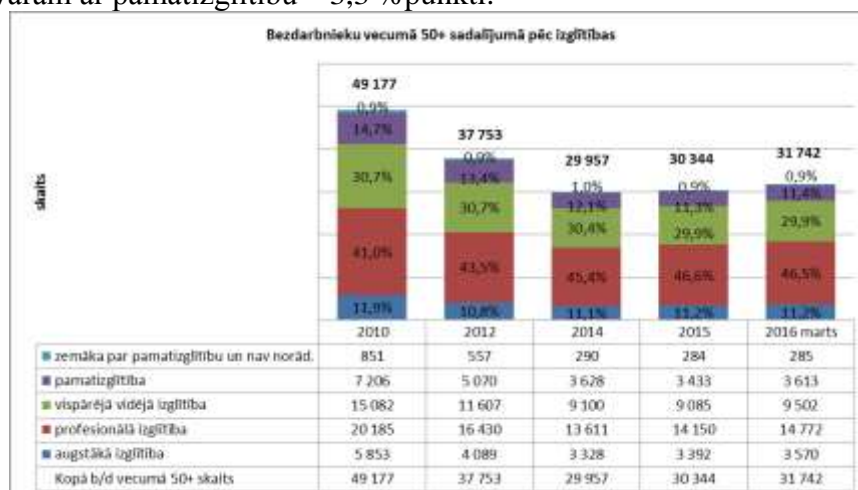

◆ **Bezdarbnieku vecumā 50 gadi un vairāk bezdarbnieku īpatsvars (%) no reģionā reģistrēto bezdarbnieku kopskaita.**

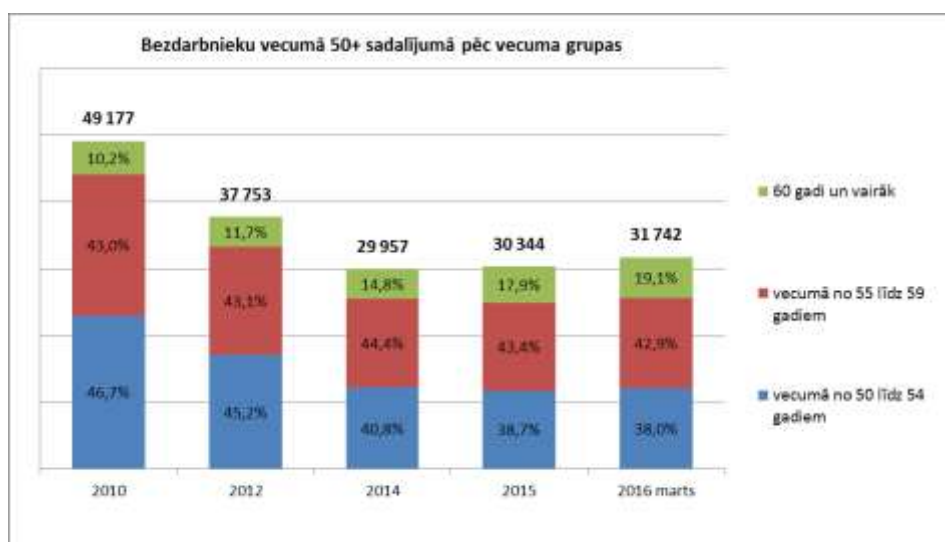
2016.gada marta beigās lielākais bezdarbnieku īpatsvars vecumā 50 gadi un vairāk ir ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem – 39,1% un 3 gadi un vairāk – 21,4%. Salīdzinot ar gada sākumu, pieaugums vērojams bezdarbnieku skaitā ar bezdarba ilgumu līdz 6 mēnešiem (+1 173), kā arī ilgstošo bezdarbnieku skaitā (+504).

Lielākais bezdarbnieku īpatsvars 2016.gada marta beigās vecumā 50 gadi un vairāk ir ar iegūtu profesionālo izglītību (46,5%), no 2010. gada beigām līdz 2016.gada martam šajā grupā bija vērojams pakāpenisks īpatsvara pieaugums – 5,5 %punkti, savukārt tendence samazināties ir bezdarbnieku īpatsvaram ar pamatzglītību – 3,3 %punkti.

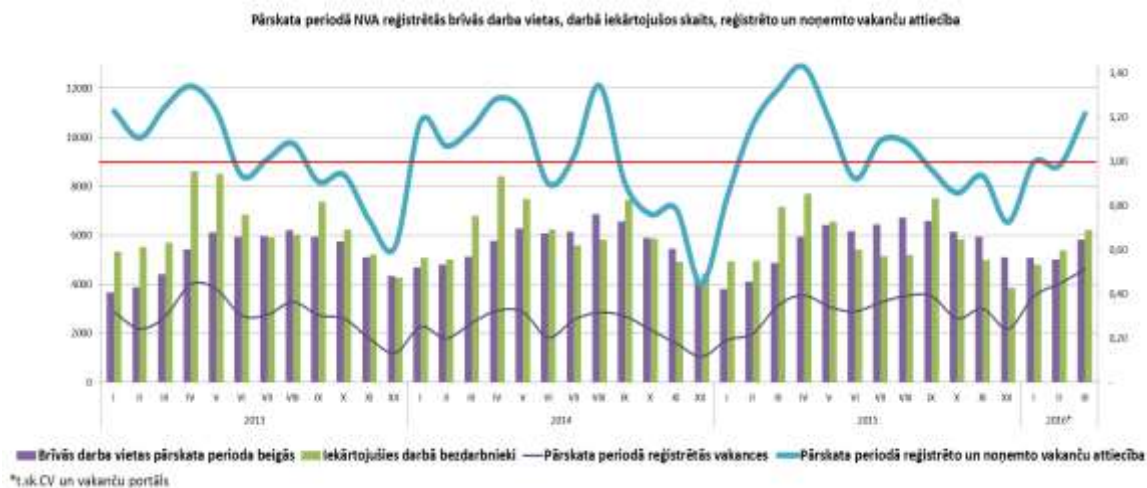
2016.gada marta beigās, salīdzinot ar gada sākumu, pieaugums bezdarbnieku skaitā vērojams visās vecuma grupās (kopā +4,6%), bet it īpaši vecuma grupā 60 gadi un vairāk (+11,9%). Līdz ar to nostiprinās īpatsvara pieauguma tendence šajā grupā – kopš 2010.gada par 8,9 %punktiem.

1.3. Reģistrētās darba vietas valstī

2016.gada trīs mēnešos NVA reģistrētas 12 163 vakances, kas ir par 1 650 jeb 15,7% vairāk salīdzinot ar 2015.gada atbilstošo periodu. Vakancu pieaugums daļēji saistīts ar grozījumiem Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likumā. Sākot ar 2016. gada 1. janvāri, valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50%, informācija par atklātiem pretendentu konkursiem uz brīvajām darba vietām jāpublicē NVA CV un vakancu portālā.

2016.gada marta mēnesī NVA kopā reģistrētas 4 630 vakances, kas ir par 609 jeb 15,1% vairāk, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi un par 480 jeb 11,6% vairāk nekā atbilstošajā periodā pirms gada. Mēneša laikā no uzskaites ir noņemtas 3 814 vakances. Līdz ar to marta beigās bija reģistrētas 5 819 brīvās darba vietas (salīdzinot ar februāri, pieaugums par 816 brīvajām darba vietām).

NVA 2016.gada marta mēnesī reģistrētās vakances sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (lielākais skaits): Apstrādes rūpniecībā (C) – 806 jeb 17% no kopskaita, Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts (G) – 633 (14%), Būvniecība (F) – 480 (10%). Salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, lielākais vakancu **kritums** vērojams Izglītības (P) nozarē – samazinājums par 30%, kā arī Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (N) – 27%. Savukārt lielākais **pieaugums** Būvniecībā (F) – palielinājums par 290%, kā arī Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (M) nozarē – 76%.

Mēnesī reģistrēto vakancu skaits sadalījumā pēc uzņēmuma nozares (NACE 2)

Nozare (TOP 10)	Reģistrēto darbvietu skaits 2016.gada martā	Reģistrēto darbvietu skaits 2016.gada februārī	Izmaiņas procentos
Apstrādes rūpniecība	806	666	↑ 21%
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	633	765	↓ -17%
Būvniecība	480	123	↑ 290%
Transports un uzglabāšana	399	425	↓ -6%
Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana	385	410	↓ -6%
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	365	234	↑ 56%
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	332	198	↑ 68%
Veselība un sociālā aprūpe	238	221	↑ 8%
Citi pakalpojumi	180	145	↑ 24%
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	174	99	↑ 76%
Pavisam kopā	4 630	4 021	↑ 15%

Vairāk kā puse (54,8%) no martā reģistrēto vakancu skaita ir vidējas kvalifikācijas profesijās (īpaši pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku, kā arī kvalificētu strādnieku un amatnieku profesijās).

Lielākais vakancu **pieaugums** vērojams zemas kvalifikācijas profesijās (mežsaimniecības strādnieks, iesaiņotājs (roku darba), palīgstrādnieks, krāvējs (roku darba), ceļa būves palīgstrādnieks, ceha strādnieks, komplektētājs (iesaiņotājs)). Savukārt **samazinājums** – pakalpojumu un tirdzniecības darbinieku profesijās vērojams mazumtirdzniecības veikala pārdevēja, apsarga, veikala kasiera, apsardzes darbinieka.

Profesiju pamatgr. Nr.	Profesiju pamatgrupas nosaukums	Reģistrēto darbvietu skaits 2016.gada martā	Reģistrēto darbvietu skaits 2016.gada februārī	Izmaiņas procentos
Augstas kvalifikācijas profesijas, tai skaitā:		1 249	1 156	↑ 8%
0	Nacionālo bruņoto spēku profesijas	0	0	→ 0%
1	Vadītāji	125	107	↑ 17%
2	Vecākie speciālisti	630	660	↓ -5%
3	Speciālisti	494	389	↑ 27%
Vidējas kvalifikācijas profesijas, tai skaitā:		2 537	2 326	↑ 9%
4	Kalpotāji	190	203	↓ -6%
5	Pakalpojumu un tirdzniecības darbinieki	815	969	↓ -16%
6	Kvalificēti lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības darbinieki	64	45	↑ 42%
7	Kvalificēti strādnieki un amatnieki	827	612	↑ 35%
8	Iekārtu un mašīnu operatori un izstrādājumu montieri	641	497	↑ 29%
Zemas kvalifikācijas profesijas		844	539	↑ 57%
Kopā		4 630	4 021	↑ 15%

Darba devēju pieprasītākās profesijas 2016.gada martā (Top 10)

Augstas kvalifikācijas profesijas

Vidējas kvalifikācijas profesijas

Zemas kvalifikācijas profesijas

Salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, **augstas kvalifikācijas** profesijās visvairāk ir pieaudzis vakanču skaits klientu /pārdošanas konsultanta, farmaceita asistenta, farmaceita, informācijas vadības speciālista profesijās. **Vidējas kvalifikācijas** profesijās: šuvējs, kravas automobiļa vadītājs, būvkonstrukciju montētājs, pārdevējs konsultants, ekskavatora vadītājs.

Ilgstoši neaizpildītās brīvās darbvietas

2016.gada beigās NVA bija reģistrētas **2 327 ilgāk par 1 mēnesi neaizpildītās brīvās darbvietas**, kas veido 40% no brīvo darba vietu kopskaita pārskata perioda beigās (5 819). Lielākais ilgstoši neaizpildīto vakanču īpatsvars vērojams Rīgas (50%), kā arī Latgales (40%) savukārt mazākais Kurzemes (5%) reģionā. Salīdzinot ar iepriekšējiem 2 mēnešiem, ilgstošo vakanču īpatsvars krītas, kas liecina, ka kopumā darba meklētāju prasmes kļūst piemērotākas tautsaimniecības attīstībai. Tāpat daļēji tas saistīts ar to, ka palielinās pieprasījums pēc zemas

kvalifikācijas darbiniekiem (mežsaimniecība, būvniecība, ceļu būve) vakanču piedāvājumā, kuru aizpildīšana norit raitāk.

Visātrāk vakances tiek aizpildītas Kurzemes un Vidzemes reģionā. Savukārt lēnāk tas notiek Rīgas un Latgales reģionā. TOP profesijas Rīgas reģionā, kurās darba tirgus pieprasījums nesakrīt ar piedāvājumu (nav aizpildītas no 2 līdz 3 mēnešiem) ir:

kuģu remontatslēdznieks, gāzmetinātājs (oaw), kravas automobiļa vadītājs, informācijas ievadīšanas operators, transportlīdzekļu krāsotājs, kuģu cauruļu atslēdznieks. Savukārt Latgalē tie galvenokārt ir ārsti speciālisti: psihiatrs, ķirurgs, otolaringologs, internists, mutes, sejas un žokļu ķirurgs, neirologs kā arī šuvēji, frizieri, manikīri.

Vakance nav aizpildīta:	Reģions (dati uz 31.03.2016.)				
	Kurzemes	Latgales	Rīgas	Vidzemes	Zemgales
līdz 1 mēn	95%	60%	50%	85%	75%
no 1 līdz 2 mēn	4%	20%	33%	13%	23%
no 2 līdz 3 mēn	1%	19%	17%	2%	2%

1.4. Darba vietu skaita samazinājumi un palielinājumi

Latvijā pēc darba devēju iesniegtajiem paziņojumiem 2016.gadā par darbinieku skaita izmaiņām uzņēmumos, darba devēji 2016.gadā prognozē 99 darba vietu samazinājumu.

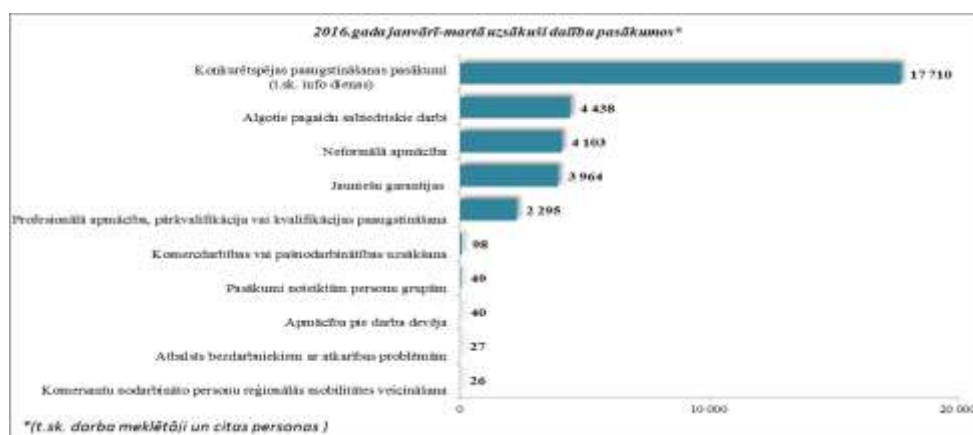
Darbinieku skaita palielinājumi/samazinājumi valstī kopā

Ceturksņi	Palielinājums						Samazinājums					
	2014.gads		2015.gads		2016.gads		2014.gads		2015.gads		2016.gads	
	Palielināšanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits	Palielināšanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits	Palielināšanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits	Atlaišanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits	Atlaišanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits	Atlaišanas gadījumu skaits	Darba vietu skaits
I	2	35	4	104	0	0	20	414	5	210	3	99
II	1	91	0	0			7	116	6	121		
III	0	0	0	0			9	272	4	152		
IV	0	0	1	28			9	623	6	183		
KOPĀ:	3	126	5	132	0	0	45	1425	22	666	3	99

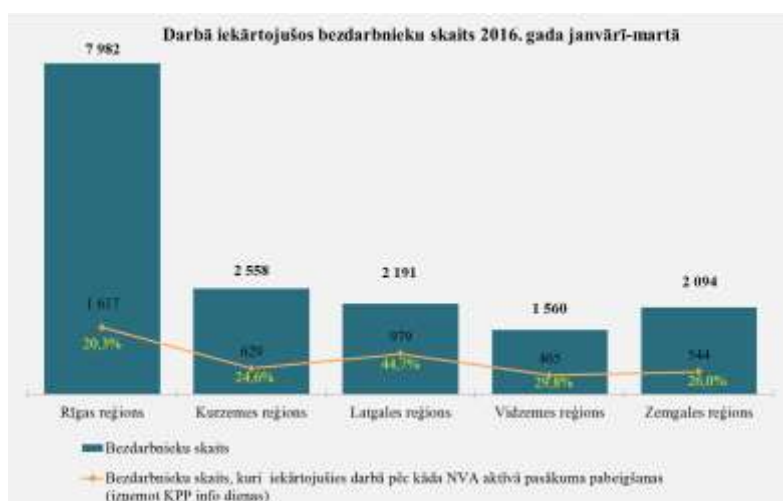
No darba devējiem saņemtās prognozes par darbinieku skaita **samazinājumu sadalījumā pa profesijām/amatiem** - (lielākais skaits) 2016.gadā profesiju/amatu samazinājums tika plānots šādās profesijās: kažokādu dzīvnieku kopējs, noliktavas darbinieks, fermas strādnieks, noliktavas pārzinis, tehniskais strādnieks, citas profesijas.

2. Informācija par NVA īstenotajiem pasākumiem

2016.gada 3 mēnešos NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības (t.sk. KPP) pasākumos piedalījušies 34,9 tūkst. bezdarbnieki (viens cilvēks var būt piedalījies vairākās aktivitātēs). Janvārī – martā dalību uzsāka 32,7 tūkst. bezdarbnieki. 2016.gada martā NVA organizētajos aktīvajos nodarbinātības pasākumos piedalījušies 20 278 bezdarbnieki, no tiem martā dalību pasākumos uzsāka 10 973 bezdarbnieki.

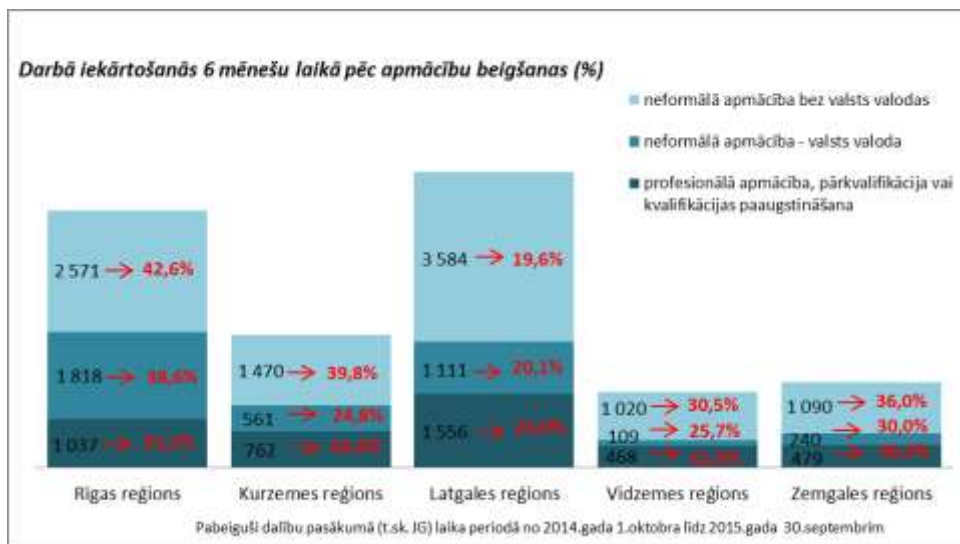

2016.gada janvārī-martā darbā iekārtojušies **16 385** bezdarbnieki, no kuriem **4 234** (25,8%) bezdarbnieki ir iekārtojušies darbā pēc kāda aktīvā pasākuma pabeigšanas (izņemot KPP informatīvās dienas).

Pabeiguši apmācības laika posmā no 2014.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 30.septembrim **un iekārtojušies darbā 6 mēnešu laikā pēc to pabeigšanas** (t.sk. JG projekts):

- **38,8%** no bezdarbniekiem, kas ir **pabeiguši profesionālo apmācību, pārkvalifikāciju vai kvalifikācijas paaugstināšanu** (kopā – 4 302 personas);
- **31,7%** no bezdarbniekiem, kas ir **pabeiguši neformālo apmācību** (bez valsts valodas programmas) (kopā – 9 735 personas);
- **30,3%** no bezdarbniekiem, kas ir pabeiguši **neformālās izglītības programmas „Valsts valodas apguve”** (kopā – 3 839 personas).

3. NVA klientu interese par darbu ārzemēs

NVA klientiem, kas plāno doties darba meklējumos ārpus Latvijas, 2016.gada janvārī – martā EURES speciālisti snieguši 302 konsultācijas. Vislielāko interesi izrāda par Vāciju – 27% klientu, Lielbritāniju – 24%, Somiju – 15% (*viens cilvēks var būt interesējies par vairākām valstīm, profesijām un nozarēm*).

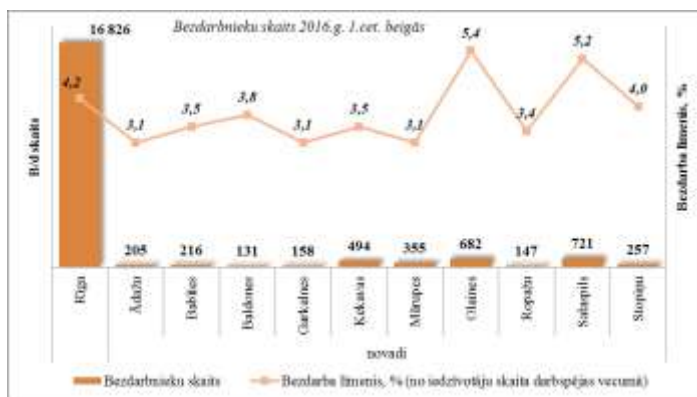
Lielākā interese par darbu ārzemēs ir **vienkāršajās profesijās** (apkopēji, lauksaimniecības un fermas strādnieki, iesaiņotāji u.c.) – 43%, **būvniecības jomas profesijās** – (mūrnieki, betonētāji, flīzētāji, namdari u.c.) – 17%, **amatnieku profesijās** (metinātāji, galdnieki, virpotāji u.c.) – 10%.

Vislielākā interese ir par darbu apstrādes rūpniecības nozarē – 26% klientu, lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarē – 22%, kā arī būvniecības – 19%.

4. Sociālekonomiskā situācija NVA filiāļu apkalpošanā esošajās teritorijās, kur ir augstākā ekonomiskā aktivitāte

NVA Rīgas reģionālās filiāles darbības teritorijā ir Rīgas pilsēta, Ādažu, Babītes, Baldones, Garkalnes, Ķekavas, Mārupes, Olaines, Ropažu, Salaspils un Stopiņu novadi. Reģistrētā bezdarba līmenis Rīgā un Pierīgas novados ir zemākais valstī. Salīdzinājumā ar gada sākumu, kad filiāles uzskaitē bija reģistrēti 19 996 bezdarbnieki, to skaits marta beigās palielinājies līdz 21 179. Martā palielinājums vairs nav tik intensīvs kā janvāra un februāra mēnešos.

Darba devēji 2016. gada 1.ceturksnī NVA Rīgas reģionālajā filiālē reģistrējuši 6 056 brīvās darbavietas, kas ir par 1 993 vakancēm vairāk kā pagājušā gada pēdējā ceturksnī. Marta beigās aktuālas 3 416 brīvās darba vietas. Līdz ar to uz vienu vakanci pretendē apmēram 6 bezdarbnieki. Lielākais pieprasījums pēc darbiniekiem ir tādās nozarēs kā apstrādes rūpniecība, tirdzniecība, transports un uzglabāšana un valsts pārvalde.

Nodarbinātības valsts aģentūras Rīgas reģionālā filiāle turpina aktīvu sadarbību ar tādiem lielajiem mazumtirdzniecības tīkliem kā Maxima Latvija SIA, Rimi Latvia SIA, Prisma Latvija AS. Maxima Latvija SIA darbinieku skaita pieaugums pārsvarā ir skaidrojams tieši ar jauno veikalu atvēršanu. Līdz ar to 1.ceturksnī darbinieku skaita ziņā, salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem, izmaiņas bijušas nelielas, jo netika īstenota strauja veikalu tīkla attīstība. Rimi Latvia SIA, kas ir viens no lielākajiem darba devējiem valstī, personāla vadība prognozē, ka darbinieku skaits arī šogad turpinās nelielu izaugsmi.

Darbaspēks rotē no tiem uzņēmumiem, kuri īsteno konservatīvu politiku attiecībā uz atalgojuma palielināšanu, darba apstākļu uzlabošanu un citu sociālo garantiju piešķiršanu. Vakances aizpildās uz īsu laiku un pēc laika atkal tiek reģistrētas no jauna. Iekārtošanās darbā un vakancu aizpilde ir saistīta ar piedāvāto atalgojumu, darba apstākļiem, darba režīmu, iespēju bez lieliem laika un naudas tēriņiem nokļūt darba vietā. Ātri aizpildās vakances mazkvalificētās profesijās: krāvēji, apkopēji, palīgstrādnieki.

Atsevišķi uzņēmēji medikamentu tirdzniecības segmentā plāno darbaspēka piesaisti no trešajām valstīm, jo darba devēji izjūt farmaceitu, farmaceitu asistentu trūkumu.

Sakarā ar paplašināšanos savas vakances pieteica kancelejas preču tirgotājs Charlot SIA, mēbeļu, durvju furnitūras un plātņu materiālu tirdzniecības uzņēmums AM Furnitūra.

Lielākās slimnīcas izjūt vidējā medicīniskā personāla trūkumu. Piedāvātais atalgojums sekmē speciālistu aizplūšanu no Latvijas.

Zemais atalgojums pret atbildīgu, saspringtu darbu ar specifisku klientūru neveicina kvalificētu darbinieku noturību arī sociālās aprūpes pakalpojumu iestādēs.

Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē 2016.gada 1.ceturksnī turpinājās pieprasījums pēc pavāriem un dažāda līmeņa virtuves darbiniekiem, kā arī bufetes darbiniekiem. Līderis vakancu pieteikšanā ir pašmāju ēdināšanas uzņēmums AS "LIDO", kas šī gada 1.ceturksnī ir pieteicis 175 vakances.

Pieteikto vakancu skaits Informācijas un komunikācijas pakalpojumu nozarē ir palielinājies salīdzinājumā ar pagājušā gada nogali. Aktīvākie vakancu iesniedzēji ir Evolution Latvia SIA ar 47 vakancēm. IT Management Group SIA un Intrum Justitia Software Development Centre SIA ir to IT uzņēmumu vidū, kuri sniedz IT risinājumus klientiem, līdz ar ko piesaka daudz dažāda profila un līmeņa programmētāju vakances. Vadošā vakance ir programmētājs – pieteiktas 78 vakances.

Valsts pārvaldes un pašvaldības iestādēs salīdzinājumā ar 2015.gada 4.ceturksni ir pastiprināti sākušas ievietot savas aktuālās vakances NVA CV un vakancu portālā – vairāk nekā 2 reizes vairāk. Tas ir saistīts ar Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likuma 8.1 pantu, kurš uzliek par pienākumu valsts iestādēm reģistrēt savas vakances NVA. Visvairāk vakances ir pieteicis Valsts ieņēmuma dienests – 72 vakances, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra – 9 un Valsts

sociālās apdrošināšanas aģentūra – 15 vakances. Vispieprasītākā profesija ir – vecākais referents – 70.

2016.gada 1.ceturksnī Citu pakalpojumu nozarē nemainīgs palicis pieprasījums pēc dažāda līmeņa aprūpētājiem un sociālajiem darbiniekiem – 19 vakances. Aktīvākie darba devēji – Svētā Jāņa palīdzība BDR un Latvijas Sarkanais Krusts BDR.

No pārtikas ražotājiem – Rīgas Piena kombināts AS martā sāka pieteikt sezonas vakances saldējuma ražotnē.

Zivju apstrādātāji joprojām nav palielinājuši ražošanas jaudu sakarā ar īpašo sociālekonomisko situāciju. Pieteikts neliels daudzums vakanču darbam uz noteiktu laiku.

Joprojām nemazinās pieteikto vakanču skaits kuģu būvē un remontā. Tiek meklēti pieredzējuši, sertificēti darbinieki ar atbilstošu profesionālo izglītību. Sakarā ar to, ka Latvijā šajā jomā kvalificēts darbaspēks nav atrodamas, uzņēmumi uzaicina darbiniekus no ārzemēm (īpaši no trešajām valstīm).

2016. gadā samazinājušās šuvēju vakances. Martā ražošanas apjomus nedaudz paplašinājis darba apgērbu šūšanas uzņēmums A.T.J. Production Latvia SIA.

2016. gada 1.ceturksnī Rīgas reģionālajā filiālē tādās nozarēs kā finanšu un apdrošināšanas darbības, operācijas ar nekustamo īpašumu situācija praktiski nemainās, nav straujš vakanču kāpums vai kritums, bet joprojām pieaug tendence aicināt speciālistus no trešajām valstīm. Darba tirgus Latvijā ir ļoti ierobežots, ja runājam par kvalificēto darbaspēku.

Administratīvo un apkalpojušo dienestu darbības nozarē ir problēmas ar ilgstoši neaizpildītām vakancēm. Nepietiekamais atalgojums - minimālā alga mūsu valstī ir par zemu un nemotivē pieņemt darba piedāvājumu. Profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozarē arī ir aktuāla problēma ar ilgstošajām vakancēm, tas pats zemais atalgojums, kadru mainība. Pēc darba devēju teiktā nākas secināt, ka trūkst kvalitatīvu, profesionālu darbinieku.

Salīdzinot ar 2015. gada 4. ceturksni, tādās nozarēs kā ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde, elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana, ūdens apgāde, notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija situācija nedaudz uzlabojusies, palielinājies vakanču skaits.

Būvniecībā jūtams neliels vakanču kritums. Lai arī Transporta un uzglabāšanas nozarē, salīdzinot ar 4. ceturksni, novērots neliels vakanču kritums, tomēr šī nozare joprojām ir nozaru topā pirmajās vietās, pieteiktas 868 vakances, no kurām vairāk nekā puse vakanču 519 ir kravas automobiļu vadītāji. Lai arī bezdarbnieku skaits profesijā ir liels, tikai retais grib strādāt transporta nozarē kā starptautisko pārvadājumu kravas automobiļa vadītājs, tāpēc joprojām pieaug tendence pēc ārzemnieku nodarbināšanas. Šajā laika posmā ir nokārtotas 140 darba atļaujas.

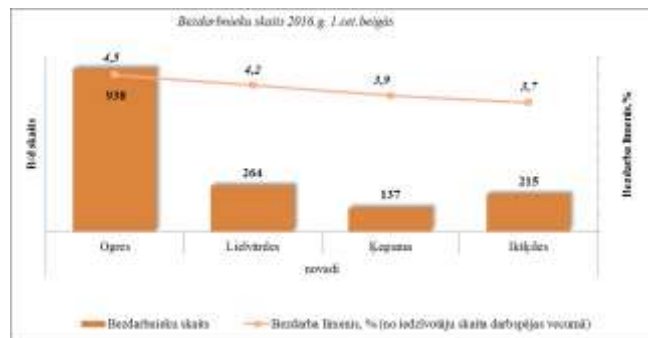
2016.gada 1.ceturksnī par darbinieku kolektīvo atļaušanu informējis 1 darba devējs – Trasta Komerbanka AS, kas, sakarā ar organizatoriski saimniecisko pasākumu veikšanu, sākot ar 11.martu, atbrīvo 21 darbinieku. Uzņēmumā parasti nodarbināti 216 darbinieki.

NVA Ogres filiāles darbības teritorijā ir 4 novadi: Ogres novads, Lielvārdes novads, Ķeguma novads un Ikšķiles novads.

Ogres filiāles apkalpojamā teritorijā ir pieaudzis reģistrētā bezdarba rādītājs. Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 1 330 2015.gada IV ceturkšņa beigās līdz 1 532 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA Ogres filiālē reģistrējuši 194 brīvās darba vietas, 2016.gada marta beigās bija pieejamas 97 brīvās darba vietas.

Biežāk darba devēji piedāvājuši darba vietas tādās profesijās kā mazumtirdzniecības veikala pārdevējs, pavārs, tirdzniecības aģents, pārdevējs konsultants, intervētājs, apkopējs, pastnieks, sociālais darbinieks, ceha strādnieks, konditors, krāvējs, palīgstrādnieks.

Tuvojoties pavasara-vasaras sezonai, darba devēji piedāvā iespēju strādāt tādās profesijās kā sezonas lauksaimniecības strādnieks, siltumnīcas strādnieks, krūmu kultūru audzēšanas laukstrādnieks, labiekārtošanas strādnieks, kokkopis. Šajās profesijās I ceturksnī kopā pieteiktas 22 brīvās darba vietas.

Tomes skolā šogad plānots atklāt jaunu muzeju un tiek meklēti tādi darbinieki kā administratīvās struktūrvienības vadītājs un krājuma glabātājs (muzejos).

Sakarā ar to, ka ar 2016.gada janvāri valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī kapitālsabiedrības, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, informāciju par atklātiem pretendentu konkursiem uz brīvajām darba vietām publicē NVA vakanču portālā, pieteiktas 8 brīvas darba vietas vadošos amatos tādās profesijās kā administratīvās struktūrvienības vadītājs, valdes loceklis, vadītājs, iestādes vadītājs, pašvaldības policijas pamatdarbības struktūrvienības vadītājs.

Sociālās aprūpes pakalpojumu sniedzēji joprojām izjūt grūtības atbilstošu kvalificētu darbinieku piesaistīšanā, jo netiek piedāvāts atbilstošs atalgojums darbiniekiem, kuriem jāstrādā saspringtos apstākļos ar specifisku klientūru.

Vērojama darbinieku rotācija uzņēmumos, sevišķi tirdzniecības jomā. Galvenie cēloņi – neapmierina piedāvātais atalgojums, darba apstākļi.

Savukārt uzņēmējus neapmierina ierobežotais brīvo cilvēkresursu daudzums. Situāciju apgrūtina fakts, ka pieejamajiem bezdarbniekiem/darba meklētājiem nav vai trūkst kvalifikācijas, lai strādātu darbu, kāds ir pieprasīts no darba devēja puses, trūkst motivācijas.

Janvāra sākumā pēc kapitālās rekonstrukcijas svinīgi tika atklāts profesionālās izglītības kompetences centrs „Ogres tehnikums”.

Februārī Tomē tika atklāts Akvakultūras pētniecības un izglītības centrs. Tajā plānots rīkot nozares seminārus, tiks veikta speciālistu teorētiskā un praktiskā apmācība, sniegtas konsultācijas Latvijas zivju audzētājiem.

5.februārī Ķegumā durvis vēra jauns veikals „ELVI”, kas atrodas jaunuzceltā tirdzniecības centra telpās.

Marta vidū notika Ogres novada pašvaldības domes sēde, kurā deputāti nolēma atbalstīt pašvaldības dalību kā vienam no partneriem Eiropas Komisijas Iniciatīvas Urban Innovative Actions (UIA) projektā „Sociālās uzņēmējdarbības inkubatoru tīkls – inovatīva atbalsta instrumenta izveide pašvaldībās”. Sociālās uzņēmējdarbības inkubatoros tiks iekārtotas nelielas darbnīcas ar atbilstošu aprīkojumu. Plānots, ka Ogrē darbnīcas tiks izvietotas ēkā Upes prospektā 16, kura tiks atbilstoši pielāgota Sociālā dienesta vajadzībām. Ogres novadā atbilstošā mērķgrupa ir Ogres novada Sociālā dienesta dienas centrs „Saime”. Plānots, ka nodibinājums „Fonds sabiedrībai” rīkos arī apmācības topošajiem sociālajiem uzņēmējiem. Projekta laikā tiek veikts eksperiments, kur, balstoties uz līdzšinējo Eiropas pieredzi, tiek izstrādāti 8 dažādi unikāli sociālo biznesa inkubatoru funkcionēšanas modeļi pašvaldībās. Projekta laikā visi šie modeļi tiek testēti.

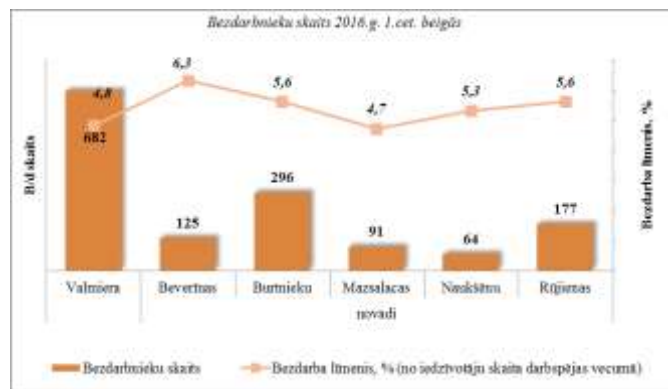
Līdz ar būvniecības sezonas atsākšanos turpinās velobraucēju celiņa Ogre - Ciemupe izbūve. Turpinās Ogres policijas ēkas siltināšanas un remontdarbi, kurus plānots pabeigt šī gada laikā.

Nemainīgi jūtama Rīgas pilsētas sociāli ekonomiskā ietekme, kas veicina darbaspēka plūsmu uz Rīgu, jo vietējiem uzņēmējiem ir grūti/neiespējami konkurēt atalgojuma jomā.

NVA Valmieras filiāles darbības teritorijā ir Valmieras pilsēta, Beverīnas, Burtnieku, Mazsalacas, Naukšēnu un Rūjienas novadi.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 1 547 2015.gada beigās līdz 1 626 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA filiālē reģistrējuši 452 brīvās darba vietas, kas ir par 95 vairāk nekā iepriekšējā gadā šajā pašā laika periodā. 2016.gada marta beigās uz vienu vakanci pretendēja 9 bezdarbnieki. Pieteikto darbavietu skaita palielinājums skaidrojams ar sezonas darbu uzsākšanos.

SIA “Lursoft” dati liecina, ka 2015.gadā tikai četrās lielajās pilsētās - Rīgā, Valmierā, Jūrmalā un Jelgavā - no jauna reģistrēto uzņēmumu skaits ir bijis lielāks nekā likvidēto uzņēmumu skaits. Valmierā no jauna nodibināti 134, savukārt likvidēti 75 uzņēmumi, līdz ar to Valmierā ir bijusi pozitīva no jauna dibināto uzņēmumu balance - 59 jauni uzņēmumi.

2016.gada janvārī Valmieras pilsētas pašvaldība parakstīja partnerattiecību līgumu ar projekta "Hanzas vērtības ilgtspējīgai sadarbībai" galveno partneri Inspiration Gotland. Projekts vieno desmit projekta partnerus no Latvijas, Igaunijas un Zviedrijas.

Valmierā jau šobrīd norit aktīva ražošanas, ir attīstīta uzņēmējdarbība, tiek radīti visi priekšnosacījumi ražošanas attīstībai un pakalpojumu sniegšanai ar augstu pievienoto vērtību.

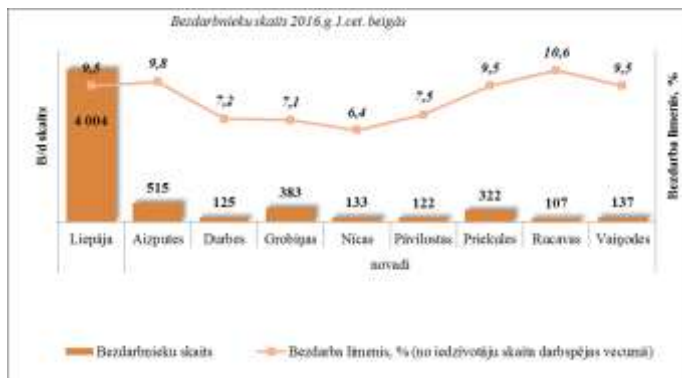
25.02.2016. svinīgā ceremonijā Rīgā tika apbalvoti labākie darba devēji, kurus noteica pēc CV-Online Latvia internetā veiktās aptaujas rezultātiem. Jau otro gadu pēc kārtas TOP "Darba devējs 2015" diplomu saņēma AS "Valmieras stikla šķiedra", ko balsotāji bija atzinuši par otro labāko starp darba devējiem Vidzemes reģionā. Uzņēmumam ir vēl viena iniciatīva - AS "Valmieras stikla šķiedra" pieteikusies dalībai Labklājības ministrijas īstenotajā ES projektā "Elastīgs bērnu uzraudzības pakalpojums darbiniekiem ar nestandarta darba laiku". Darba devējs sadarbībā ar Valmieras tehnikumu ir veiksmīgi noslēdzis jau otro mācību ciklu jauno tekstiliju ražošanas speciālistu sagatavošanā darba vidē balstītu mācību jeb duālās izglītības formā. Tāpat AS "Valmieras stikla šķiedra" sadarbībā ar koledžu Oconee Fall Line Technical College un Valmieras tehnikumu iecerējusi ieviest līdzīgu jaunā darbaspēka izglītošanas formu ASV ražotnē Valmieras Glass USA Corp.

Latvijas lauksaimniecības kooperatīvu asociācijas rīkotajā konkursā "Gada labākais lauksaimniecības kooperatīvs" piedalījās visi 54 LLKA biedri - šo balvu ieguva mūsu reģiona Vidzemes un Latgales zemnieku graudkopības kooperatīvs "VAKS". Konkursā "Gada labākais lauksaimniecības/mežsaimniecības kooperatīvs 2015" speciālā balva par investīcijām konkurētspējas paaugstināšanā ieguvis kooperatīvs "Daiva", kas 2015.gadā, izmantojot ES fondu līdzfinansējumu, veicis gandrīz pusmiljonu eiro investīcijas.

11.02.2016. Rīgā ar svinīgu apbalvošanas pasākumu noslēdzās konkurss "Latvijas labākais tirgotājs 2015". Galvenā balva piešķirta tirdzniecības centram "Valleta", jo uzņēmums rūpējas par daudzām darbavietām un ik gadu palielina savu apgrozījumu, kas liecina par piedāvāto pakalpojumu kvalitāti.

NVA Liepājas filiāles darbības teritorijā ir Liepājas pilsēta, Aizputes, Durbes, Grobiņas, Nīcas, Pāvilostas, Priekules, Rucavas un Vaiņodes novadi.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 5 401 2015.gada beigās līdz 5 779 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA filiālē reģistrējuši 696 brīvās darba vietas. 2016.gada marta beigās uz vienu vakanci pretendēja 26 bezdarbnieki.

Lielākais darbaspēka pieprasījums pēc reģistrēto vakancu skaita bija:

- apstrādes rūpniecībā (metālmateriālu metinātāji un remontstrādnieki, ceha strādnieki, šuvēji un šūšanas operatori, zivju apstrādātāji(blīvētāji)),
- pakalpojumu darbinieki(apsardzes darbinieks),
- sabiedriskā ēdināšana (pavāri, konditori, bistro darbinieki, pavāra palīgi),
- transportlīdzekļu vadītāji (kravas automobiļu vadītāji),
- būvniecība (apdares darbu strādnieks, būvstrādnieks, betonētājs, būvkonstrukciju montētājs),
- tirdzniecībā (pārdevēji, konsultanti),
- kvalificēti vadošie speciālisti(vadītājs (apstrādes rūpniecībā), grāmatvedis, skolotājs),
- pakalpojumu darbinieki(apsardzes darbinieks).

Savukārt visvairāk NVA Liepājas filiālē reģistrēto bezdarbnieku meklē darbu zemas kvalifikācijas profesijās (palīgstrādnieks, būvstrādnieks, ceļa būves palīgstrādnieks, sētnieks, krāvējs (roku darba), ceha strādnieks) un kvalificētu amatnieku un strādnieku profesijās (zivju apstrādātājs, ēku celtnieks, santehniķis, betonētājs, namdaris, krāsotājs).

Lielākās grūtības sagādā tādu vakanču aizpildīšana, kurās ir nepieciešama augsta kvalifikācija vai nepieciešamas specifiskas zināšanas, piemēram, mērnieks, teritorijas plānotājs, metalurģijas inženieris u.c.

Līdz ar jaunu sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu izveidi, kā arī ar vasaras sezonas tuvošanos izteikti pieaudzis pieprasījums pēc pavāriem, pavāra palīgiem, konditoriem un konditoru palīgiem u.c. (NVA, Liepājas filiālē reģistrēto vakanču skaits 1.ceturksnī – 47).

Līdzīga situācija valda arī pie tekstila ražotājiem, pieprasījums ir audzis pēc šuvējiem un šūšanas operatoriem. Liepājā tekstila nozarē strādā ap 70 uzņēmumiem, kas nodarbina ap 2 300 cilvēku (NVA, Liepājas filiālē reģistrēto vakanču skaits 1.ceturksnī– 53).

Ukrainas investori "KVV Group" ir pieņēmuši lēmumu par AS "KVV Liepājas metalurga" rūpnīcas konservāciju. Iekonservējot rūpnīcu, "KVV Liepājas metalurģis" plāno atlaist ap 300 darbinieku, bet aptuveni 100 darbiniekus paturēs tā sauktajā dežūrrežīmā. Šādu lēmumu "KVV Group" vadība pieņēmusi, ņemot vērā to, ka saglabājas ilgtermiņa negatīvie faktori, kas rada šķēršļus uzņēmuma darbībai - pasaules metalurģijas tirgu pārņēmusī krīze. Eksperti visā pasaulē lēš, ka metalurģijas krīze varētu ilgt līdz 2018. gadam. Bet, lai nozare no tās spētu atgūties pilnībā, būs nepieciešami trīs līdz pieci gadi.

„Liepājas biznesa centra” teritorijā darbojas vairāk nekā 10 uzņēmumu, kuru darbības nozare ir metālapstrāde, un nodarbināti tiek vairāk nekā 700 cilvēki. Darba vietu skaits, salīdzinot ar pagājušo gadu, ir palielinājies par 76 jaunām darbavietām, no kurām aptuveni 40 ir tieši saistītas ar jaunajiem ražošanas korpusiem. Turklāt, pakāpeniski palielinot jauno ražotņu jaudu, darbavietu skaits turpina pieaugt. Vairāki uzņēmumi saskaras ar kvalificētu speciālistu trūkumu. Uzņēmēji vēlas piesaistīt AS "KVV Liepājas metalurģis" bijušos darbiniekus, liekot uzsvāru uz to, ka metāla izstrādājumi pārsvarā ir komplicēti un unikāli un to apstrādi var uzticēt tikai kvalificētiem speciālistiem. Uzņēmums SIA „Jensen metal” plāno, ka 2016.gadā uzņēmumam būs nepieciešami papildus 20 darbinieki - TIG metinātāji. NVA Liepājas filiālē bezdarbnieku uzskaitē ir uzņēmuma AS „Liepājas metalurģis” un AS „KVV Liepājas metalurģis” bijušie darbinieki, kuri varētu būt potenciālie darbinieki citos metālapstrādes uzņēmumos.

Darbu uzsākusi higiēnas preču ražotāja SIA "iCotton" jaunā ražotne. Ražotnē pārstrādā kokvilnu un ražo vates diskus. Ir izveidotas vairāk kā 30 jaunas darba vietas.

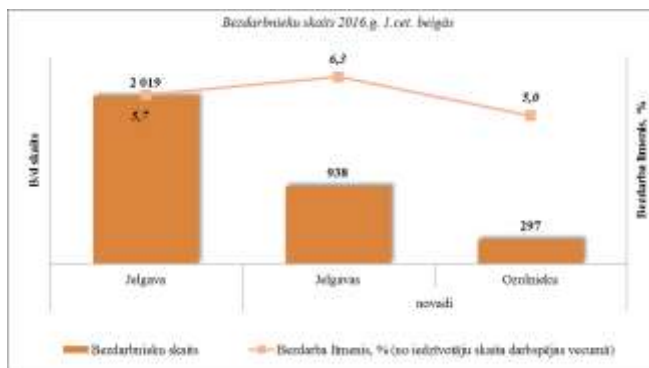
Zivju pārstrādes uzņēmums SIA „Piejūra” pirms kāda laika, krītoties rubļa vērtībai, bija spiests samazināt ražošanas jaudu un izvērtēt - turpināt vai neturpināt eksportēt savu produkciju uz Krieviju. Tagad uzņēmums savu darbību ir pārkārtojis un strādā ar pilnu jaudu.

Darbu ar pilnu jaudu uzsāks uzņēmuma "Eko Kurzeme" sadzīves atkritumu šķirošanas rūpnīca Grobiņas pagastā. Rūpnīcas darbības nodrošināšanai ir izveidotas 12 darba vietas, plānots izveidot vairāk nekā 15 darbavietas.

Liepājā top SIA "Vecās Ostmalas Biznesa Parks" - uzņēmums, kas dibināts 2015. gadā ar mērķi attīstīt jaunas industriālas teritorijas, biroju un ražošanas telpas Liepājā. Šobrīd SIA "Vecās Ostmalas Biznesa Parks" dod 11 jaunas darbavietas un ir piesaistīti 5 nomnieki.

Kā liecina Uzņēmumu reģistra apkalpojošās firmas "Lursoft" dati, pērn Liepājā reģistrēti 299 jauni uzņēmumi, bet likvidēti 300. Faktu, ka pagājušajā gadā Liepājā likvidēts vairāk uzņēmumu nekā dibināts, Liepājas pašvaldība skaidro ar izmaiņām likumdošanā, nevis uzņēmējdarbības vides pasliktināšanos.

NVA Jelgavas filiāles darbības teritorijā ir Jelgavas pilsēta, Jelgavas un Ozolnieku novadi. Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 3 035 2015.gada beigās līdz 3 230 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA filiālē reģistrējuši 470 brīvās darba vietas. 2016.gada marta beigās uz vienu vakanci pretendēja 15 bezdarbnieki. Bezdarba pieaugums ziemas mēnešos bija novērojams arī iepriekšējos gados: tas saistīts galvenokārt ar sezonas darbu beigšanos

būvniecībā, lauksaimniecībā, ceļu būvē.

Līdzīgi kā visā valstī, arī Jelgavā darbam ilgstoši tiek meklēti augsti kvalificēti ārsti, medicīnas māsas. Sociālās aprūpes iestādes meklē psihologu un medicīnas māsu. Tiek aicināti darbā arī pedagogi.

Pieauga vakanču skaits izglītībā, tika aicināti darbā pirmsskolas izglītības skolotāji, sociālais, speciālais pedagogs, izglītības psihologs.

Islaicīga darba apjoma samazinājuma dēļ tika atbrīvotas 20 šuvējas no SIA EK AUCE, kas aprīlī jau ir atgriezušās savā darba vietā. Martā aktivizējās brīvo darbavietu pieteikšana un iedzīvotāju atgriešanās darba tirgū. Tika piedāvātas dārznieku darbavietas Zaļenieku kokaudzētavā „Aptiekas”, SIA „Alejas projekti”, SIA „IS dārzi”. Stādaudzētavā „Dimzas” tika piedāvātas šādas darbavietas- stādaudzēšanas tehniķis, labiekārtošanas strādnieks un citi sezonas strādnieki. Tai skaitā sezonas strādniekus krūmmelleņu novākšanā no jūlija vidus gaidīs SIA „Arosa R”. Regulāri brīvās darbavietas NVA tirdzniecībā Jelgavā piesaka SIA „Maxima Latvija”. Celtniecības nozarē vakances izsludinātas SIA IMEXTRANS – flīzētājs, apmetējs, stikloto, koka būvkonstrukciju montētāji, inženiertehnisko būvju brigadieris.

Uzņēmums „Alvima” iecerējis izveidot jaunu apģērbu šūšanas uzņēmumu, vienlaikus radot jaunas darbavietas, tādēļ tiek aicināts darbā šūšanas tehnologs - šūšanas ceha vadītājs - ceha izveidei un vadīšanai.

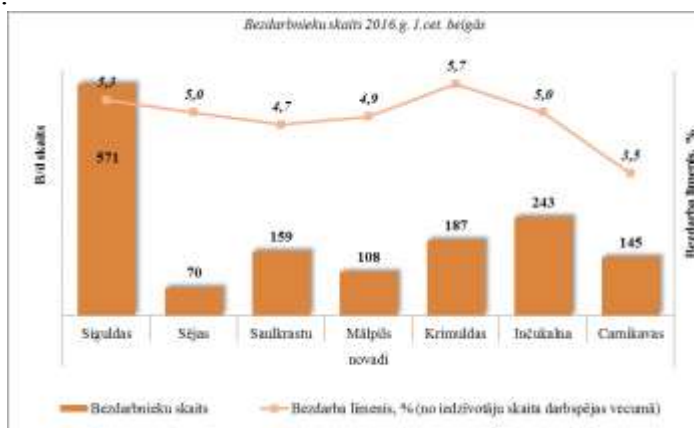
Portāls www.jelgavasvestnesis.lv ir vēlējies noskaidrot labāko darba devēju Jelgavā un uzrunājis jelgavniekus. Izskanējuši tādi darba devēji kā Izglītības pārvalde, „Swedbank”, „Latvijas dzelzečļš”, „CanCan pizza”, „Mītavas elektra”. Tomēr biežāk uzrunātie jelgavnieki sprieda, ka galvenie nosacījumi, lai darba devējs būtu labs, ir kolektīvs, pieņemams atalgojums un stabilitāte.

2016.gada februārī Jelgavā darbību sākusi SIA „Turebergs Steel Construction”(TBSC) kravas automašīnu projektēšanas un pārbūves rūpnīca, kura nodarbinās 14 speciālistus un kurā gada laikā plānots pārbūvēt 60 kravas automašīnas (aģentūra LETA).

Martā tika atvērta „Karamelu darbnīca”. Uzņēmuma mērķis ir attīstīt produkcijas eksportu uz Lietuvu, Kanādu.

Attīstību turpina SIA „Dinex Latvia”, kura uzsākusi oriģināldetaļu ražošanu un ar NVA starpniecību aicina darbā datorizētās ciparu vadības (cnc) metālapstrādes darbgaldu iestatītājus, metinātājus (TIG, MIG, MAG), atslēdzniekus.

NVA Siguldas filiāles darbības teritorijā ir Siguldas, Sējas, Saulkrastu, Mālpils, Krimuldas, Inčukalna un Carnikavas novadi. Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 1 324 2015.gada beigās līdz 1 375 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA filiālē reģistrējuši 143 brīvās darba vietas. 2016.gada marta beigās uz vienu vakanci pretendēja 24 bezdarbnieki.

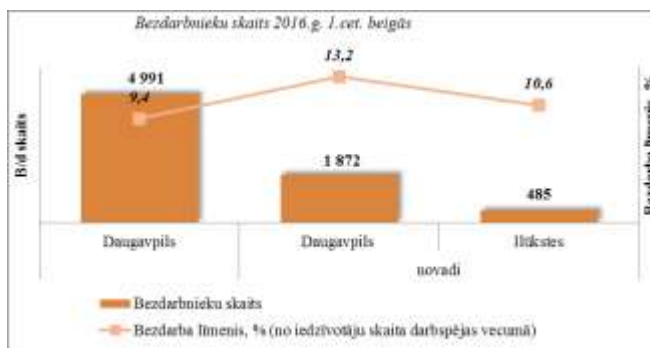
Siguldas reģionā uzņēmējdarbības vidi veido plašs ekonomisko vienību spektrs – sākot no pašnodarbinātajiem un maziem uzņēmumiem līdz ārpus Latvijas robežām atpazīstamiem uzņēmumiem. Iedzīvotājiem novada teritorijā ir iespēja iegādāties visas nepieciešamās preces un saņemt pakalpojumus. Liela nozīme Siguldas novada attīstībā ir tūrisma nozarei. 61% nozarē nodarbināto ir Siguldas novada iedzīvotāji, kas strādā viesnīcā, ēdināšanas un ar tūrisma pakalpojumiem saistītos uzņēmumos. Vidējais darbinieku skaits vienā uzņēmumā – 9. Viena no aktīvām novadu nozarēm ir arī lauksaimniecības un mežsaimniecības nozare, kas visplašāk ir pārstāvēta Krimuldas novadā, Mālpils novadā, Sējas novadā, Inčukalna novadā un Allažu pagastā. Tāpat novados strauji attīstās pakalpojumu sektora nozare.

Vēl aizvien pašvaldībās ir aktuāli tādi darbinieki kā specializētie skolotāji, sociālie pedagogi, nepieciešami speciālie darbinieki valsts pārvaldes iestādēs, profesijās ar zemu atalgojumu, kā piemēram: sanitāri, santehniķi, kurinātāji. Siguldas reģionā tiek aicināti darbā augsti kvalificēti

speciālisti. Sākoties sezonai darbā tiek aicināti sezonas darbu strādnieki. Visvairāk vakanču reģistrēts tirdzniecības, kokapstrādes, ēdināšanas un transporta nozarēs.

Siguldas novadā apstiprināts pašvaldības budžets 2016. gadam, turpinās 2015.gadā uzsāktie būvniecības darbi: Siguldas sporta kompleksa būvniecība, ielu un ceļu sakārtošana Siguldas novadā, Siguldas novada Kultūras centra rekonstrukcija, Siguldas Valsts ģimnāzijas un Allažu pamatskolas renovācija, Siguldas pils kompleksa attīstība, Siguldas novada bibliotēkas pieejamības un citu projektu izstrādes, kas uzlabos ikviena novadnieka dzīves kvalitāti. Pabeigta radioloģijas centra būvniecība. Visu ziemas sezonu, pateicoties aktīvajai sporta dzīvei, Siguldas pilsētā aktīvi darbojās visi uzņēmēji. Uzsākoties tūrisma sezonai, palielinās tūrisma pakalpojumu un ar tiem saistīto pakalpojumu pieaugums. Savukārt Krimuldas novadā galvenā tautsaimniecības nozare ir lauksaimniecība, tāpēc, sākoties sezonai, tiek nodrošināti ar darbu sezonas strādnieki.

NVA Daugavpils filiāles darbības teritorijā ir Daugavpils pilsēta, Daugavpils un Ilūkstes novadi. 2016.gada 31.martā Daugavpils filiāle uzskaitē esošajiem 7 358 bezdarbniekiem var piedāvāt 212 brīvās darba vietas. Līdz ar to uz vienu vakanci pretendē 35 bezdarbnieki. Darba devēji 2016.gada 1.ceturksnī NVA Daugavpils filiālē reģistrējuši 578 brīvās darba vietas, kas ir par 243 vairāk nekā iepriekšējā gadā šajā pašā laika periodā. Reģistrēto vakanču pieaugums 2016.gadā saistīts ar izmaiņām likumdošanā (valsts un pašvaldību institūciju pienākums publicēt vakances NVA portālā).

Lielākais darbaspēka pieprasījums (pēc NVA Daugavpils filiālē reģistrēto vakanču skaita) ir kravas automobiļu vadītāji, apstrādes rūpniecībā (šuvēji, metālmateriālu metinātāji, metāla konstrukciju atslēdznieki), būvniecībā (krāsotāji, apdares darbu strādnieki), mazumtirdzniecības veikala pārdevēji, pavāri, pašvaldības policijas kārtībnieki. Joprojām Daugavpils reģionālajā slimnīcā ir nepieciešami 82 speciālisti.

NVA Daugavpils filiālē saņemti 2 paziņojumi par plānoto darbinieku skaita samazināšanu: AS "Latvijas maiznieks" sakarā ar saimniecisku, organizatorisku un jaunu tehnoloģisku pasākumu ieviešanu un veikšanu uzņēmumā pārtrauca darba tiesiskās attiecības ar 4 darbiniekiem; AS "Trasta Komercbanka" sakarā ar likvidāciju tiks atlaisti 3 darbinieki.

Daugavpilī darbu sācis jauns šūšanas uzņēmums "Black Mammot East" SIA. Jau esošajā šūšanas ražotnes bāzē cietoksnī, Vaļņu ielā 145, uzņēmums "BLACK MAMMOT" SIA kopā ar partneri, Daugavpils firmu "Gaross D" SIA plāno paplašināt ražotni. Čehā šuj sieviešu apakšveļu, visa produkcija tiek eksportēta uz Skandināvijas valstīm. Pašlaik darbojas viena līnija, bet tiek plānots palielināt jaudas līdz trim ražošanas līnijām. Lai varētu paplašināt ražotni, ēkas otrajā stāvā tiek veikts remonts, drīzumā tiks ierīkota elektroinstalācija, bet tuvākajos mēnešos uz šejieni pārcels apakšveļas ražotni. Savukārt pirmajā stāvā, kur pašlaik darba apgērbu šuj viena līnija, tiks palaistas vēl divas. Uzņēmuma strādā 70 cilvēki, vēl tikpat uzņēmums plāno pieņemt darbā pēc paplašināšanās. "BLACK MAMMOT" SIA – moderna un stabila šūšanas ražotne, kas specializējas augstas kvalitātes darba apgērbu ražošanā sāka darboties 2014.gadā Rīgā.

Daugavpilī plāno atvērt koksnes granulu ražotni. Dunduru iela Daugavpils Čerepovas mikrorajonā izvēlēta kā vieta topošai koksnes granulu ražotnei. 14 hektāru platība, ko sola apsaimniekot Beļģijas uzņēmums "Baltic Pellets Energy". Uzņēmuma īpašnieki sola izbūvēt modernāko koksnes granulu ražotni Eiropā. Investori gatavi ieguldīt lielus līdzekļus, lai šo mērķi sasniegtu. Tie būs desmiti miljoni eiro. Bet ražotne gadā saražos ap 195 tūkstošiem tonnas granulu un nodrošinās darbu vismaz 85 cilvēkiem. Pašvaldībā ideju par jauno ražotni vērtē atzinīgi, gatavi atbalstīt arī finansiāli, kā degradēto zonu, kur varētu sākties darbība. Vides novērtējums plānotajai granulu ražotnei Daugavpilī izvērtēts, viss būs normas robežās. Šobrīd Daugavpilī notiek iedzīvotāju apspriede.

Tāpat, būtiski svarīgs jautājums ir likuma par Latgales speciālās ekonomiskās zonas pieņemšanu Saeimā, kas dotu ievērojamu atbalstu Daugavpils rūpniecisko zonu attīstībā, investīcijām un jaunu darba vietu izveidošanai.

Lai vairāk skolēnu iesaistītos darbā lauksaimniecībā, Daugavpils novada dome vasaras nodarbinātības programmā vairāk maksās jauniešiem, kuri strādās zemnieku saimniecībās. Pie zemniekiem strādājošie saņems minimālās darba algas stundu likmi, pareizinātu ar koeficientu 1,1. Budžetā paredzētie 30 000 eiro ļaus nodarbināt vairāk nekā 150 skolēnus. Pašvaldība pavasarī uzrunās potenciālos darba devējus zemnieku saimniecību īpašniekus, uzņēmumu vadītājus, veikalniekus, pagastu pārvaldniekus. Skolēnu pieteikšanās sāksies maijā.

Arī šovasar Daugavpils dome piedāvās iespēju iekārtoties darbā skolēniem un jauniešiem vecumā no 13 līdz 19 gadiem.

NVA Rēzeknes filiāles darbības teritorijā ir Rēzeknes pilsēta, Rēzeknes un Viļānu novadi.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits ir palielinājies no 6 548 2015.gada beigās līdz 6 819 š.g.marta beigās. 2016. gada I ceturksnī darba devēji NVA filiālē reģistrējuši 459 brīvās darba vietas. 2016.gada marta beigās uz vienu vakanci pretendēja 40 bezdarbnieki.

Joprojām visvairāk vakancu tiek reģistrēts tirdzniecības, ēdināšanas, skaistumkopšanas, apstrādes rūpniecības, transporta nozarēs.

Bezdarbs Latgales reģionā vēl aizvien ir liels, kā arī iedzīvotāju skaitam pastāv tendence samazināties. Austrumu pierobežā trūkst aktīvas uzņēmējdarbības, kas varētu aktivizēt vietējo ekonomiku. Jau ilgāku laiku tiek runāts, ka attīstība panākama vienīgi ar investoru ienākšanu.

Februāra beigās Saeimā pirmajā lasījuma apstiprināts Speciālās ekonomiskās zonas izveides likumprojekts. Runājot par speciālās ekonomiskās zonas izveidi Latgalē, Saeimas deputāti, kas ievēlēti no Latgales, atzina, ka šādu likumprojektu īstenot nepieciešamība bijusi jau sen. Lai arī Latgales reģionā iedzīvotāju skaits samazinās, tomēr nepieciešams radīt jaunas darba vietas, kas arī būtu viens no SEZ izveides plusiem. SEZ izveide Latgalē paredz nodokļu atvieglojumus izmantot ne tikai Rēzeknes uzņēmumiem, bet arī uzņēmumiem pārējā Latgalē. SEZ būtu labs pamats, lai ieinteresētu investorus un uzņēmējus doties uz Latgali. Jāatzīst, ka Latgale tā ir austrumu pierobeža, tomēr jāņem vērā, ka tepat kaimiņos ir Krievija, Baltkrievija, kur var izmantot dažādas pierobežas sadarbības iespējas. SEZ izveide palīdzētu palielināt ieguldījumus un ļautu palielināt darbavietu skaitu, kā arī straujiem soļiem ļautu paplašināt ražošanu. Tomēr jāatzīst, ka ar vienu pašu likumu izdarīt neko daudz nevar, bet likumprojekta īstenošana jāizvērtē kompleksi. Nodrošinot jaunas darba vietas, nepieciešams apmācīt darbiniekus. Šajā gadījumā Latgales reģionā lielu lomu spēlē Rēzeknes Augstskola (tagad Rēzeknes Tehnoloģiju Akadēmija) un Daugavpils Universitāte, kuras sniedz nepieciešamo pamatu. Latgales plānošanas reģiona administrācijas vadītāja Iveta Maļina-Tabūne atzina, ka Latgales reģionam pašreiz nav tie labākie ekonomiskie rādītāji, bet SEZ izveide ir viena no iespējām, ka šos rādītājus uzlabot.

Patlaban RSEZ komercsabiedrības statuss piešķirts 18 uzņēmumiem. Būtiskākās nozares ir kokapstrāde, metālapstrāde, iekārtu un instrumentu ražošana, uzglabāšana un noliktavu saimniecība.

Rēzeknes novada pašvaldība jau tuvākajā laikā paredz īstenot vairākus uzņēmējdarbībai nozīmīgus infrastruktūras atjaunošanas projektus, tajā skaitā pašvaldības autoceļu sakārtošanu Latgales programmas un Lauku Attīstības programmas (ELFLA) ietvaros. Šī infrastruktūra ir nozīmīga arī uzņēmumu ikdienas darbībai. Uzņēmējus interesēja lauksaimnieku kooperācijas un zaļā iepirkuma, novada ceļu infrastruktūras sakārtošanas un citi jautājumi.

Neskatoties uz to, ka SIA "Clean R" solīja nodarbināt visus bijušos SIA „Rēzeknes namsaimnieks” sētniekus, bez darba palika vairāk nekā 30 SIA „Rēzeknes Namsaimnieks” darbinieki. SIA šobrīd nodarbināti 160 cilvēki.

Rēzeknes novada domes izveidotā darba grupa pirmsskolas izglītības iestāžu un skolu tīkla optimizēšanai ir apkopojusi informāciju par skolēnu skaitu un skolēnu skaita dinamiku novada izglītības iestādēs, pirmsskolas vecuma bērnu līdz četrus gadus vecumam skaitu, pedagogu skaitu un noslogojumu izglītības iestādēs, darba samaksas sadalījumu (valsts mērķdotācija un pašvaldības

līdzfinansējums), tehniskā personāla skaitu un noslogojumu, ēku uzturēšanas izdevumus, skolēnu pārvadājumus un cita veida informāciju. Diemžēl apkopotie rezultāti neiepriecina – zemā dzimstība un iedzīvotāju aizplūšana no laukiem ir skārusi arī Rēzeknes novadu, sekmējot skolēnu skaita sarukšanu pēdējo sešu gadu laikā par 700 audzēkņiem.

Darba grupa ir izstrādājusi Rēzeknes novada izglītības iestāžu optimizācijas variantus, kuri tika apspriesti un atbalstīti Izglītības, kultūras un sporta pastāvīgās komitejas sēdē 11. februārī. Izstrādātie priekšlikumi ir šādi: ar 2016. gada 19. augustu slēgt Kalnezeru Katoļu pamatskolu un Zarečnajas pamatskolu, kā arī ar 2016. gada 1. septembri Mākoņkalna pirmsskolas izglītības iestādi pārveidot par Kaunatas pirmsskolas izglītības iestādes “Zvaniņš” struktūrvienību.

Novada pašvaldība sadarbībā ar pagastu pārvaldēm meklēs risinājumus skolu ēku infrastruktūras izmantošanai turpmāk. Kalnezeru Katoļu pamatskolas sporta zāli turpinās izmantot iedzīvotāji sporta aktivitātēm, savukārt Zarečnajas pamatskolas ēku varētu izmantot kā vietu sociālo pakalpojumu sniegšanai vai jauniešu vasaras nometņu rīkošanai. Situācijā, ja problēmas ar skolēnu skaita samazināšanos attiecīgajās skolās būtu īslaicīgas, domes deputāti lemtu par papildus naudas piešķiršanu no budžeta, taču ilgtermiņa prognozes, diemžēl, nevieš optimismu, tāpēc nākas pieņemt šādu nepopulāru un sāpīgu lēmumu.

*Nodarbinātības valsts aģentūras
Finanšu un attīstības departamenta
Attīstības nodaļas
eksperts A.Maskalovs*